...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

...урят-Монголой ҮНЭН

...Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно ...ведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

...11) | 1955 оной сентябриин 6, вторник | Сэн 20 мүнгэн.

ТАРЯА ТУШААЛГАЯА ТҮРГЭНӨӨР ДҮҮРГЭЕ!

...артийна организацинуудай ...соото-һунгуулиин суглаанууд

...истическэ партиин XX ...1956 оной февралиин 14-дэ ...тухай КПСС-эй ЦК-гэй ...Пленумэй шиидхэбэрие ...гэшүүд болон кандидадууд, ...оной бүхы ажалшад туйлай ...татайгаар угтаа. Түрэл ...тическэ партиингаа съез...й түрэтэйгөөр угтахын ту...листическэ мүрысөөн про...стьда, транспортда ба хү...ыда үргэнөөр дэлгэрээ. ... эхин организацинууд ...бэлдхэхэ зуураа, партиин ...ые саашадань бэхижүүл...тральна Комитедые тойруу...ние улам нягтаар жагсаа...ээ, парторганизацинуудай ...н шадабарие үргэхын, ...нуудай хүтэлбэрилхы үүр...элүүлжэ, үргэн ниитэ ...тай тэдээнэй холбоо бари...адхахын түлөө тэмсэнэ.

...эй XX съездын урда тээ ...городской, областной бо...арнуудай партийна конфе..., союзна республикануу...артинуудай съезднүүд үн...э юм. Мүнөө партийна эхин ...цинуудта тоосоото-һунгуу...лаанууд боложо байна. Эдэ ...уд партийна эхин организа...байдалда шухала удхаша...юм. Эдэ суглаанууд дээрэ ...нууд партийна организа...-ябуулгын дүнгүүдые гар...ийна бюро болон секретарь...үдэлмэридэхи дутуу дунда...үрүүлнэ, үшөө шиидхэгдээ...лаануудта гол анхарал хан...предприяти, колхоз гү, али ...анай ажал хэрэтые һай...замуудые зүбшэн хэлсэнэ. ...а дотор хэдэ хэдэн пар...й организацинуудта боло...ото-һунгуулиин суглаанууд ...литическэ үндэр дээдэ хэм...гэтэржэ, партийна үргэн ...өөһэдынгөө хүтэлбэрилэг...эрилтэ ехэтэйгээр хан...оһыень үшөө дахин харуу...иин гэшүүд болон кандида...шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүм...дэлгэрүүлэн, партийно-эм... партийно-политическэ, ...үдэлмэридэхи дутагдалнуу...үлнэ, буруу аргаар хү...гшэдые, алдуу гаргагша...р сахингүй шүүмжэлнэ. Про...а предприятинүүдай ком...уд КПСС-эй ЦК-гэй июль...умэй тогтоолтой зохилдуу...мэрээ хайшан гэжэ шэнэд...а байһан тухайнь хүтэлбэ...өөн асууна.

...д, колхозууд болон совхо...ммунистнууд хүдөө ажа...адань дэбжээхэ асууда...С-эй ЦК-гэй Пленумүү...эбэринүүдые бэелүүлгэдэ ...г дутагдалнуудые эли...ухаршэбэрэй аймагай Мо...рэмжэтэ (Сутай), Зэдын ...Дзержинскиин нэрэмжэтэ, ...аймагай Калининай нэрэм...н бусад колхозуудай парт...инуудта болоһон тоосоото...н суглаанууд дээрэ комму...ниитын малажал хүгжөө...эй ашаг шэмые дээшэлүүл...байрануудые бариха түсэ...гэгдээгүй байһанай түлөө ...изацинуудай секретарьнуу...зой түрүүлэгшэнэрые тон ...шүүмжэлһэн байна. Ажа...идхэл, ажалай журам ...байна, КПСС-эй ЦК-гэй ...Пленумэй шиидхэбэрие ...талаар хараалагдаһан хэм...тануудай бэелүүлгые эм...э албан хойрогоор ханда...тануудай үзэгдэнэ гэжэ тэ...гаа.

...дэ городой зарим эмхи ...дай партийна организаци...оһон тоосоото-һунгуулиин ...д хадаа тэдэ парторганиза...арьяата эмхи зургаануу...хүдэлмэрие һайжаруулха ...бхи үүсхэл гаргадаг бо...назагай, албан хойрог яба...г үргэлжэ тэмсэнэ, даал...ажалайнь түлөө коммуни...харюусалгые дээшэлүүлнэ ...талан харуулаа. Тиимэ парторганизацинуудай тоодо Финансын министерствын, Хэлхеэ-холбооной управлениин, Госбанкын республиканска конторын ба бусад партийна эхин организацинууд оролсоно.

Парти доторой хүдэлмэридэ тоосоото-һунгуулиин суглаанууд мүн тэрэшэлэн гол анхаралаа хандуулна. Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эхин парторганизациин коммунистнууд парти доторой хүдэлмэридэхи ехэхэн дутагдалнуудай түлөө, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин муугаар ябуулагдажа байһанай түлөө, партиин зарим гэшүүдэй идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдодоггүй байхадань зохихо хэмжээ абаагүй байһанайнь түлөө парторганизациин секретарие шангаар шүүмжэлһэн байна. Тоосоото үе соо парторганизациин ябуулһан хүдэлмэрие коммунистнууд хангалтагүй гэжэ сэгнээ.

Партийна комитедүүдэй зүгһөө зохихо анхаралай хандуулагдаагүй дээрэһээ зарим партийна эхин организацинуудта суглаа зарлаха тушаа Уставаар хараалагдаһан болзор эбдэгдэнэ гэжэ тоосоото-һунгуулиин үнгэргэгдэһэн суглаануудые шэнжэлэн хаража үзэхэдэ тодорно. Зарим парторганизацинуудта коммунистнуудай эдэбхинь һула байна. Партиин жиирэй гэшүүд ба кандидадууд тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ үсөөнөөрөө хабаадана. Үгэ хэлэлгэ хадаа коммунист бүхэнэй тоосоо хэһэнэй маягтай боложо, хүдэлмэридэхи дутагдалнууд элирүүлэгдэнэгүй, дээдэ органууд тушаа шүүмжэлэл хэгдэнэгүй.

Тоосоото-һунгуулиин суглаануудые бэлэдхэлгэдэ анхарал тон багаар хандуулагдана. Энэ хүдэлмэрие парторганизациин секретарь өөрөө гансаараа хэнэ, тиихэдэ айкомой түлөөлэгшэд суглаануудта миил ерэжэ байлсахаһаа бэшэ, тэдээниие бэлэдхэлгэдэ хабаадалсанагүй. Улан-Удын эхин парторганизацинуудай 30 гаран процентнь тоосоото-һунгуулиин суглаануудые зарлаха болзорые эбдэһэн байна. Иимэрхүү баримтанууд Пригороднэ районой «Главлесосбыдэй» парторганизацида, Кударын, Сэлэнгын ба бусад аймагуудай парторганизацинуудта бии байна. Зарим парторганизацинуудта болоһон суглаануудта коммунистнууд үсөөнөөр хабаадана.

Эдэ ехэ дутагдалнууд хадаа партиин горкомууд болон райкомуудай секретарьнуудай зүгһөө хиналта хэдэггүй дээрэһээнь тохёолдоно. Суглаануудта бэлэдхэхэ, тэдэниие үнгэргэлсэхын тулада парторганизацинуудта эльгээгдэһэн КПСС-эй айкомуудай түлөөлэгшэд зохихо заабари абанагүй. Тэдээнэй олониинь, тэрэ тоодо айкомуудай аппарадай хүдэлмэрилэгшэдшье «партийна хүтэлбэрилхы органуудай һунгалтые үнгэргэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй заабариин шухала зүйлнүүдые хүсэд һайнаар мэдэнэгүй.

КПСС-эй айкомууд болон горкомууд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ ябадал хангаха ёһотой. Суглаанай хэмжээ хадаа партийна бюрогой гү, али секретариин тоосоото элидхэлэй шанарһаа ехээр дулдыдадаг. Элидхэл дотор партийна организациин ажал-ябуулга согсологдоһон, тэрээнэй хүдэлмэридэхи дутагдалнууд элирүүлэгдэһэн, ээлжээтэ зорилгонууд тодорхойлогдоһон байха ёһотой.

Тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үндэр хэмжээндэ үнгэргэлгэ хадаа партийна организацинуудай дайшалхы шадабарие үргэхэ, коммунистнуудай эдэбхиие дээшэлүүлхэ, коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ үргэн ниитые элсүүлхэ талаар партийна хүдэлмэрие һайжаруулгада туһалха байна.

Кукурузын ургаса гурбадахяа абахань

...И. (ТАСС). Батумска райо...ковой нэрэмжэтэ колхозой ...адарай участок дээрэ агро...Джорбенадзе хабар эртэ ку...тариһан байгаа. Түрүүшын ...нэ июлиин эхеэр хуряагда...тар бүриһөө 60 тонно ...абшаһан абтаа һэн. Тии...адохи тарилга хэгдэһэн бай...удэрэй туршада кукурузын эшэ хоёр метрһээ үлүү үндэр болоо. Һаяхан тэндэһээ кукурузын эшэ набшаһан хоёрдохёо хуряагдаба. Тэрээниие гектарта оруулжа бодоходо 57 тонно болоно. Хуряалгын һүүлээр мүн энэ участогта кукуруза гурбадахяа таригдаа. Гурбадахи ургасые колхознигууд октябриин эсэс багта хуряаха болоно.

Таряа тушаалгые һайнаар ябуулна

Манай МТС-эй харьяата колхозууд хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар, богони болзор соо хэһэнэйнгээ ашаар муу бэшэ ургаса ургуулжа, мүнөө гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 гаран центнер таряа хуряана. Илангаяа Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Кривогорницын, партийна организациинь секретарь Чебунин) таряа гүрэндөө уялгата ёһоор тушааха, мүн натура түлбэриин түсэбые сүм дүүргээд, һаяын үдэрнүүдтэ 1800 центнер таряа гүрэндэ худалдаа. Эндэ хүдэлжэ байһан комбайнер Д. Жарников «Коммунар» комбайнаар 8 гектарай орондо 17—18 гектар хуряажа, гектар бүриһөө дунда зэргээр 9,8 центнер таряа сохино.

Комбайнһаа гараһан таряа зөөлгэдэ Ехэ-Кударын МТС-эй шофёр Николай Иванович Кожевников шалгарна. Энэ нүхэр үдэр бүри 300 центнерһээ доошо бэшые зөөдэг юм. Мүн шофёр нүхэр Тимофеев 240—280 центнер таряа зөөнэ.

Тэрэшэлэн Ленинэй, Маленковой, Куйбышевай нэрэмжэтэ, «Комбайн» колхозууд таряа хуряалгые, тушаалгые муу бэшээр ябуулжа байна. Гансал «Путь Октября» колхоз таряа гүрэндэ уялгата ёһоор тушааха түсэбөө дүүргээдүй.

А. Дмитриев, Ехэ Кударын МТС-эй директор.

Үдэр соо хоёр нормо дүүргэнэ

Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг Окино-Ключевскойн МТС-эй комбайнер Бимба Бадмаев «Сталинец-6» комбайнаар үдэр соо 10 гектарай орондо 20 гектар хүрэтэр таряа һайн шанартайгаар хуряана. Тиигэжэ һүүлэй үдэрнүүдтэ тэрэ үдэр бүри хоёр нормо дүүргэжэ байнхай. Хуряалгада гараһанһаа хойшо комбайнер 200-гаад гектарай ургаса хуряагаа.

Нүхэр Бадмаевай комбайн шэрэдэг трактор жолоодогшо Бимба Аюшеев машинадаа техническэ харууһа һайнаар хэжэ, нэгэтэшье зогсоолтогүйгөөр ябуулна.

А. Итыгилов.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

ТУРУНТАЕВО. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» колхозууд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр хабаадалсан, партиин ЦК-гэй июльскэ Пленумэй заабаринуудые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, таряа гүрэндөө уялгата ёһоор тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэбэ. «Заготзерногой» Татауровска пунктда Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Я. П. Соколов, парторганизациинь секретарь В. И. Белоусов) шэнэ ургасын 1500 центнер таряа, тэрэ тоодо 1000 гаран центнер шэниисэ, «Заветы Ильича» колхоз 1139 центнер таряа, тэрэ тоодо 860 центнер шэниисэ тушааһан байна.

В. Седунов.

Гүрэнтэйгөө болзорһоонь урид тоосохын түлөө

ТАРБАГАТАЙ. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозууд августын тэн багаар ургаса хуряалгые захалжа, хоёр—гурбахан хоногой үнгэрөөд байхада түрүү колхозууд шэнэ ургасынгаа таряа ашаад, түрүүшын машинануудые «Заготзерногой» Ганзуринай пунктда эльгээжэ захалаа һэн. Тиин зарим түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, «Гигант» (түрүүлэгшэнь нүхэр Михайлов, партийна организациинь секретарь нүхэр Грудинин), «Искра» (түрүүлэгшэнь нүхэр Брянский, партийна организациинь секретарь нүхэр Павлов) колхозууд августын 31-дэ уялгата ёһоор, мүн МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэридэ таряа тушааха түсэбөө дүүргээ. Эдэ колхозууд мүнөө үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа, гүрэндэ түсэбһөө гадуур таряа тушаажа байна.

Мүн тэрэшэлэн Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Леонов, партийна организациинь секретарь нүхэр Власов) эдэ колхозуудһаа нэгэ үдэрөөр хожомтожо, сентябриин 1-дэ али бүхы тушаалгаараа гүрэнтэйгөө бүримүһэн тоосоо. Һүүлэй үдэрнүүдтэ колхоз мүн лэ үрэһэ хүрэнгэеэ хаажа, таряа гүрэндэ дээшэлүүлэгдэһэн сэнгээр худалдажа, түсэбһөө гадуур тушаажа байна.

Тиихэдэ «Память Ильича», «Путь Ленина», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ таряа тушаалгаяа эршэмтэйгээр ябуулжа байнхай. Эдэ колхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө сүм дүүргүүтэй байна. Һүүлэй үдэрнүүдтэ аймагай колхозуудай дунда таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоонь урид тоосохын түлөө социалистическэ мүрысөөн дэлгэрбэ.

Е. Васильева.

Дутагдалнуудаа ябууд дундань усадхаха

Яруунын аймагай колхозуудай полинууд дээгүүр таряа хуряалга үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Колхознигууд ба механизаторнуудай дунда хуряалгые эрхим һайнаар богонихон болзор соо үнгэргэхын, гүрэндөө таряа тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөн дэлгэрэнхэй.

Эгэтын МТС-эй комбайнернууд өөһэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаа. Жэшээнь, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа комбайнер Цыренжап Лыгденов «Сталинец 6» комбайнаар сезон соогоо 700 гектар хуряаха, үдэр бүри 25—30 га хадаха гэһэн уялга абанхай. Мүн Кировэй нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ таряа хуряажа байхадаа комбайнер Петр Белоусов ажалай һайн бүтээсэ туйлана. Тэрэ хадаа «Коммунар» комбайнаар, үдэртөө 15—18 гектар газарта таряа хуряажа, нормоёо нилээд үлүүлэн дүүргэнэ.

Яруунын мяха-һүнэй совхозой полинууд дээрэ 20 гаран комбайнууд ябана. Мүнөө мянга һайса гаран гектарай таряан хуряагдаа. Комбайнер Павел Виноградов «Сталинец-6» комбайнаар үдэртөө 25—30 гектарта таряа хадана. Мүн комбайнернууд Г. Яковлев, В. Головин ба бусад үдэрэйнгөө даалгабарие нэгэ хахад — хоёр дахин дүүргэнэ. Совхоз аймаг дотороо эгээл түрүүлэн шэнэ ургасын таряа гүрэндөө тушаажа эхилээ. Мүнөө совхозой таряашад таряа тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Мүн Маленковой нэрэмжэтэ артелиин полинууд дээрэ Сосновско МТС-эй комбайнууд таряа хуряалгые үргэдхэжэ байна. Эндэ комбайнер Николай Виноградов үдэртөө 15 гектар хүрэтэр хара таряа хуряажа, гектар бүриһөө 11 центнер ороохо сохижо байна.

Тус колхоздо таряанай солоомо гээлтэгүйгөөр хуряажа, малай тэжээл болгохо хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулагдана. Комбайнай хойноһоо юрын морин косилкануудые шагтагалаад, дээгүүр хиргагдаһан солоомые узуураарнь сабшажа абанад. Тиихэдэнь солоомын узуурта байһан элдэб үбһэ ногоон хуу сабшагдажа, ехэ һайн тэжээл суглуулагдана. Энээнэй ашаар гектар бүриһөө 25—30 центнер һайн шанартай солоомо хуряагдана.

Тиихэтэй хамта, энэ шухала кампанида зарим колхозуудай ба МТС-үүдэй гүйсэд һайнаар бэлдээгүй байһаниие хуряалгын түрүүшын үдэрнүүд харуулба. Жэшээнь, Сосновско МТС-эй зарим комбайнууд муугаар заһабарилагдаһан дээрэһээ поли дээрээ гараад эбдэржэ, хэдэн часаар миин байна. Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо «С-4» самоходно комбайн эбдэржэ, бүхэли үдэр миин байгаа. Мүн иимэ ушарнууд «Путь социализма», «Коминтерн» колхозуудташье үзэгдөө. «Коминтерн» колхоздо «С-4» маркын нэгэ самоходно комбайн 2—3 үдэр соо эбдэрхэй хэбтэбэ. Тэрээнһээ гадна, тус станциин комбайнуудай олонхинь электрын гэрэлээр хангагдаагүй дээрэһээ һүниндөө орой болотор ажаллажа шаданагүй, мүн машинын ябууд дундань ороохон буулгагданагүй. Тиигэжэ тарилгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн, час, минута бүхэниие алмахын түлөө шанга тэмсэл хэгдэнэгүй. Партиин айкомой һаяхан үнгэрһэн ээлжээтэ пленум аймагай колхозуудай таряалангай 20 процентые амяарлан хуряаха гэһэн тогтоол абаһан байгаа. Энэ һайшаалта тогтоол миил саарһан дээрэ бэшэгдээд лэ, бэелүүлэгдэнгүй үлэжэ байна. Энэ жэлдэ колхозуудай полинууд дээрэ хара таряан, ячмень жэгдээр эдеэшээдүй байна. Тиимэһээ таряанай эдеэшэһэн газарнуудые түүбэрилэн хуряагаа һаа, олохон колхозууд хуряалгаяа 3—4 үдэрөөр урид захалха аргатай байгаа. Тиин Эгэтын ба Сосновско МТС-үүдэй директорнүүд нүхэд Танхасаев, Нагорных гэгшэд шэнэ аргаар таряа хуряаха тухай гоё гоёор хөөрэбэшье, хэлэһэн үгэдөө хүрөөгүй, харин комбайнуудаа бэлдээгүй байһаар дээрээ ортоһон байна. Мүнөө аймагай нэгэшье колхоздо таряан амяарлан хуряагданагүй.

Зүгөөр түрүүшын үдэрнүүдһээ амяарлан хуряабал, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «хадаһан таряамнай нойтон», гүрэндөө сэхэ тушаажа шадахагүй байнабди гэжэ һуухагүй байгаа. Жэшээнь, иимэ ушар Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдөө. Эндэ комбайнаар хадаһан таряаниинь шиигтэй байба. Мүн «Коминтерн» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ширапов «хара таряан жэгдэ бэшээр эдеэшэнхэй, нойтон байна» гэһээр хэдэн үдэр дэмы үнгэргөө.

Яруунын колхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо таряанайнгаа талмайе нилээд үргэдхөө. Харин энэ таряагаа нёдондонойхидол адли хэмжээнэй техникээр хуряажа байна. Тиимэһээ комбайн бүхэнэй хэхэ хүдэлмэри нилээд ехэ болоо. Иимэ байдалтай хадаа гансахан комбайнда найдаад байнгүй, тарилга дээрэ жатка болон гар зэмсэгүүдые колхоз бүхэн үргэнөөр хэрэглэхэ ушартай байгаа. Гэбэшье, зарим газарта жатка тоохогүй ушарнууд үзэгдэнэ. Зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд таряагаа имагтал комбайнаар хуряахабди, жатка хадаа хуушаржа, хэрэгһээ гараһан зэбсэг гээшэ гэжэ тон дэмы хөөрэлдэдэг байна. Тиимэһээ тэдэниие хуряалгын эхилтэр заһабарилаагүй байшоо. Аймаг дотор таряа хуряалга эхилһээр үни болобошье, «Путь социализма», Ворошиловай, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусадшье колхозуудай полинууд дээрэ жаткаар таряан хуряагданагүй.

Мүн аймагай колхозуудта таряанай механизированнэ 7 ток, цементированнэ 9 талмай шэнээр баригдаха ёһотой байгаа. Харин тэдэнэй олонхинь мүнөө хүрэтэр бүтээгдээгүй зандаа. Молотовой, Карл Марксын, Кировэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд эдэ шухала барилгануудые тэсэшэгүйгөөр унжагайруулна. Тиихэтэй хамта, таряа хадагалха байрануудшье, таряа сэбэрлэхэ зэр зэмсэгүүдшье олонхи колхозуудта гүйсэд бэлэдхэгдээгүй байһаар.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Карл Марксын, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд амбаарнуудаар дутамаг дээрэһээ горьтойхон ороохоёо үбэлдөө саһан доро оруулжа, хээрэ байлгажа, нилээд ехые гээһэн байна. Энэ дутагдалаа дахин дабтахагүйн тулада дурсагдагша колхозуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Оширов, Банзарон гэгшэд эртээнһээ эрид хэмжээ абаха зэргэтэй байгаа. Теэд тэдэнэй мүнөө һанаа амархан һуухань гэмшэлтэй байна.

Таряанай солоомо, мэхиинэ хадаа малай тэжээл болодог гээшэ. Тиимэһээнь, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ колхозууд солоомоёо һурилхэ зэргэтэй. Гэбэшье, Маленковой нэрэмжэтэ колхозойхидол адляар солоомо суглуулга бусад колхозуудта эмхидхэгдэнэгүй, комбайнай хадаһан солоомо һүрилэгдэнгүй, поли дээрээ хэбтэнэ.

М. Костин.

МАНАЙ ЭХЭ ОРОНОЙ СТОЛИЦА—МОСКВАДА

МОСКВАГАЙ БА ЛЕНИНГРАДАЙ ГУТАЛШАДАЙ ХАНИ БАРИСААН

«Парижская коммуна» гэжэ гуталай фабрикын хүдэлмэрилэгшэд Москва ерэһэн «Скороход» гэжэ ленинградска фабрикын эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй бригадые халуунаар угтаа. Ороной гуталай промышленностиин эдэ хоёр томо предприятинуудай коллективүүд олон жэлэй хани барисаатай юм. Ленинградайхид «Парижская коммуна» фабрикада үйлэдбэриинь эмхидхэлгые хэдэн үдэрэй турша соо хараһан, дүй дүршэлөө андалдан абалсаһан байна.

Хоёр коллективэй түлөөлэгшэдэй түгэсхэлэй уулзалга фабрикын клуб соо болоо. Тэрэ уулзалга дээрэ жэлэй түрүүшын хахадай ба июль һарын турша соохи социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдаһан байна.

«Скороход» фабрикын коллектив продукциин шанарые дээшэлүүлхэ, ассортиментыень һайжаруулха талаар абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэв. Скороходойхид жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 700 мянган паар гутал оёжо гаргахын түлөө тэмсэнэ.

«Парижская коммуна» фабрикын хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ гээгдэнэгүй. Эндэ долоон һарын турша соо түсэбһөө гадуур 180 мянган гутал оёгдоо.

ШЭНЭ СТАНОК

«Красный пролетарий» гэжэ Московско станок бүтээлгын заводой механическа цехүүдтэ шүрэб хэдэг «1 К-62» гэжэ токарна табан станок туршагдажа байна. Заводой шэнэдхэн хубилгагдаһан станогой модель 1956 ондо үйлэдбэрилхэ гол түлэб продукциинь боложо, конвейерно-поточно аргаар гаргагдаха байна.

Предприятиин дүшөөд инженернүүд-технологууд шэнэ станогуудые бүтээлгын технологи зохёожо байна. Детальнуудые үйлэдбэрилхэ түрүүшын 400 түхеэрэлгын проектнүүд зохёогдожо дүүрэбэ.

ДЭЛХЭЙН КУЛЬТУРЫН ТУЙЛАЛТАНУУДАЙ ПРОПАГАНДА

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ СССР-эй гүрэнэй библиотекэ сэгнэшэгүй ехэ баялигтай юм. Тэрэнэй фонднуудта дэлхэйн арадуудай 160 хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн номууд, газетэнүүд, журналнууд, картанууд, нотонууд, һиилүүрнүүд, листовконууд ба бусад хэблэлнүүд хадагалагдана. Эндэ үдэр бүри дунда зэргээр 1200 гаран ном, 450 журнал ба гурба мянга шахуу газетэнүүд асарагдадаг юм.

Тус библиотекэ дэлхэйн культурын туйлалтануудай пропагандада ехэ анхарал табина. Ород номой түүхые харуулһан выставкэ хэдэн зал соо табигданхай, тэрээниие библиотекэдэ орогшод олоороо хараа. Россида хэблэлэй хэрэгэй бии болохо үеһөө эхилээд, манай үе хүрэтэр хэблэгдэһэн зохёолнууд эндэ харуулагдана.

Эдэ үдэрнүүдтэ хариин гүрэнүүдэй уранзохёолшод—Лопе де Вег, Пьер Жан Беранже, Анри Барбюс гэгшэдэй зохёолнуудта зорюулагдаһан шэнэ выставкые уншагшад ехэ һонирхожо хараа.

Библиотекэ болбол эсэгэ оронойнгоо болон хариин гүрэнүүдэй культурын элитэ ажал-ябуулагшадай фонднуудтаа байһан зохёолнуудые уншагшадта энэ жэлдэ харуулхаар хараална. Польско агууехэ поэт А. Мицкевичын наһа бараһаар 100 жэлэй ой илангаяа үргэнөөр тэмдэглэгдэхэ байна.

САДУУД БА ПАРКНУУДТА КОНЦЕРТНҮҮД ТАБИГДАНА

Московско филармони энэ зундаа столицын паркнууд болон садуудта мянга гаран концерт харуулаа. Программадань симфоническа ехэ ехэ зохёолнууд бии байжа, тэдээниинь элитэ хүгжэмшэд-гүйсэдхэгшэдөөр наадагдаа. Паркнуудта ороошод советскэ хүгжэмэй олон шэнэ зүйлнүүдтэй танилсаа.

Элитэ дирижёрнууд К. Иванов. В. Небольсин, С. Самосуд ба бусадаар хүтэлбэрилэгдэһэн симфоническа эрхим коллективүүд Глинкын ба Чайковскиин, Бетховеной ба Шопенэй, Сметанын ба Дворжагай түгэлдэр зохёолнуудые гүйсэдхөө.

Хариин гүрэнүүдһээ ерэһэн хүгжэмэй коллективүүдэй концертнүүдые ажалшад олоороо хараа. Чехословацка, корейскэ, югославска, бразильска, шведскэ искусствонуудай мастернуудай наадые москвагайхид халуунаар угтаһан байна



Москва. Киевскэ вокзал Смоленскэ набережна тээһээ харуулагдана. ТАСС-эй фотохронико.

МОСКОВСКО ВЕЛОСИПЕДИСТНҮҮДЭЙ ОЛОН ҮДЭРЭЙ УРИЛДААН

Эдэ үдэрнүүдтэ Москва шадарай харгынуудаар хурданаар урилдаажа ябаһан велосипедистнүүдые хаража болохо байна. Эдэ хадаа олон үдэрэй урилдаанда хабаадаһан столицын спортсменүүд Московско областиин харгынуудаар харайлгажа ябана гээшэ.

Урилдаан августын 28-да эхилээ. Мүрысөөндэ хабаадагшад Москваһаа гараад һөөргөө бусажа ерэхэ юм. Тэдэнэр долоон шатын 3-ыень дабан гараха зуураа, 651 километр ябаа. Урилдаашад Серпухов, Красная Пахра, Можайск ба Клинэдэ ябаһан байна.

Энэ һонирхолтой мүрысөөндэ 8 команда хабаадалсана. СССР-эй Оборонын министерствын спортивна клубай спортсменүүд командна мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

МАЛШАДАЙ ДУНДА НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ САГ ҮРГЭЛЖЭ ЯБУУЛХА

Партийна даалгабариие оролдосотойгоор дүүргэнэ

Фермын улаан булан соо һаалишад, мал адуулагшад, тугалшад сугларанхай агитаторай хөөрөөе анхаралтайгаар шагнана. Мүнөөдэр эндэ коммунист Потёмкин ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө үнгэргэбэ...

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой фермые даагша коммунист Иосиф Егорович Потёмкин ниитын малажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула малшадай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа, парторганизациингаа үгэһэн даалгабариие ханамжатайгаар дүүргэдэг юм.

Энэ жэлэй эхиндэ фермын һаалишад үнеэн бүриһөө 900—1000 литр һү һааха уялгануудые абаад, социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлһэн байгаа. Иимэ уялгануудые абаһанайнь һүүлээр нүхэр Потёмкин һаалишадтай хэдэн удаа хөөрэлдөө хэжэ, уялгаяа дүүргэхын тула юу хэхэ, ямар арга хэрэглэхыень ойлгуулжа үгөө.

Һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд һара бүридэ гаргагдажа, зүбшэн хэлсэгдэдэг байгаа. Иимэ зүбшэн хэлсэлгын болоходо колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Зверьков ходо байлсажа малшадай хэлэһэн шүүмжэлэлһээ тобшолол хэжэ, элирүүлэгдэһэн дутуунуудыень коммунист Потёмкинтой, колхозой эдэбхитэдтэй хамта усадхадаг юм.

Зунай үедэ тус фермын һаалишад үнеэдые үдэртэ гурба дахин һаажа, һү һаалгые нилээд дээшэлүүлһэн байна.

Нэгэтэ Иосиф Егорович мал адуулагша коммунист Х. Пахомовто хандажа «үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхын тула үшөө ямар арга хэрэглэбэл һайн бэ?» гэжэ асуухадань —«һаамхай үнеэдээ һүни манажа эдеэлүүлдэг болоболнай зохид байгаа» гэжэ тэрэ харюусаа һэн. Коммунист Пахомовой дурадхалаар һаамхай үнеэд һүниндөө манагдадаг боложо, һү һаалга ехээр дээшэлэө. Мүн мал адуулагша нүхэр К. Устиновшье уялгаяа һайнаар дүүргэдэг юм.

Малажалые тодорхойгоор хүтэлбэрилһэнэй үрэ дүн элеэр харагдана. 7 һара соо эндэ һаамхай үнеэн бүриһөө 630 литр һүн һаагдаһан байна. Нёдондо энэ болзор соо үнеэн бүриһөө 487 литр һүн һаагдаа һэн.

Социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үнеэдһээ һү һаалгые горьтойгоор дээшэлүүлһэн һаалишад эндэ олон. Һаалишан С. Эрдынеева ажахын жэлэй эхинһээ хойшо даажа абаһан үнеэн бүриһөө 854 литр һү һаажа, Заиграйнгаа аймагай түрүү һаалишадай зэргэдэ оролсоһон байна. Тиихэдэ колхозой фермэ дээрэ 26 жэлэй туршада таһалгаряагүй ажаллажа байгаа һаалишан нүхэр А. Потёмкина мүн лэ һайн амжалта туйлана. Тэрэ хадаа нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 900 литр һү һааха уялга абаад, дүүргэжэ байна. Нүхэр Потёмкина нёдондо ажалта үдэртөө нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ хашараг абаа һэн.

Коммунист Потёмкин шэнэ, түрүү юумэндэ дуратай, тэрэниие ажал дээрэ хэрэглэхын түлөө хододоо оролдодог зантай. Тэрэнэй үүсхэлээр энэ жэлдэ фермын үнеэд тугалгүйгөөр һаагдажа эхилээ. Мүнөө эндэ эхэһээн һалгаагдажа түлжүүлэгдэһэн тугалнууд тобир тарганаар мал боложо байна. Фермын коллективэй һайнаар ажаллаһанай ашаар колхоз эбэртэ бодо малаар түсэбөө сүм дүүргэнхэй.

Нэгэ үедэ тэжээл бэлэдхэлэй талаар колхоз гээгдэлдэ ороо һэн. Тиихэдэнь коммунист Потёмкин өөрөө үүсхэл гаргажа, фермын һаалишадай хүсөөр хорёод гектар газарта үбһэ сабшаад, һайн шанартайгаар хуряажа абаа.

Мүнөө нүхэр Потёмкиной даадаг фермынхид Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэдэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, һү һаалгаар жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысэнэ. Колхоз гүрэндэ уялгата ёһоор һү тушааха түсэбөө дүүргүүтэй байна. Мүнөө эндэхи малшад малдаа тэжээлэй һайн база байгуулжа, үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө тэмсэнэ.

Б. Будаев.

Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар

«Гигант» колхозой гэшүүд артелиингээ ажахые саашадань хүгжөөхэ, ниитынгээ малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа парторганизациингаа хүтэлбэреэр бэелүүлжэ байна.

Ажал дээрээ шалгарһан түрүү хүнүүд малажалай фермэ, гүүртэ болон отаранuудта хүдэлмэрилхөөр томилогдоһон юм. Мүн малай харууһалга, эдеэлүүлгэ эрид һайжаруулагдаһан байна. Ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһанай ашаар малажал дээрэ хүдэлмэрилэгшэд даалгагдаһан уялгадаа харюусалгатайгаар хандадаг болонхой. Зунай үедэ һаамхай үнеэдые һүни бэлшээжэ, үдэрэй гурба дахин һаалга эмхидхэжэ, һү һаалгые нилээд дээшэлүүлээ.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайжаржа байна. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд саг саггаа гаргагдажа соносхогдодог, мүрысөөндэ түрүүлһэн малшадта колхозой правлениин болон партийна организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдадаг зантай.

Эмхидхэлэй эдэ бүхы хүдэлмэринүүдые ябуулһанай аша үрэ эли тодо харагдана. Колхоз энэ жэлдэ хонинной нооһо нёдондонойхиһоо 1.4 дахин ехэ тушааһан ба хонин бүриһөө дунда зэргээр 2 килограмм нооһо хайшалһан байна. Тахяаһаа үндэгэ абалга нилээд дээшэлбэ.

Малшад һү һаалгаяа зарим тэды дээшэлүүлээ. Жэшээнь, нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал мүнөө жэл тус колхозойхид үнеэн бүриһөө 200 гаран литр һү ехээр һааһан байна. Тиихэдэ колхозой түрүү һаалишад А. Калашникова, А. Кузнецова, В. Степанова, С. Антонова болон бусад бүри ехэ һү һаагаа.

Мүнөө колхозой малшад ниитынгээ малда тэжээлэй һайн база байгуулха хэрэгтэ хамаг хүсэеэ гаргажа байна.

— Тэжээл элбэгээр бэлэдхэбэл малажалһаа мяха, һү, нооһо ехээр абажа, колхозойнгоо олзо доходые дээшэлүүлхэбди, өөһэдымнай ажана байдал улам һайжарха, — гэжэ колхознигууд омогтойгоор хэлсэнэд.

Л. Лёонов.

Мухаршэбэрэй аймаг.



Эрхим гахайшан

Намжилма Найданова олон жэлдэ колхозойнгоо гахайнуудые харууһална. Тэрэ үе сооо жэл бүхэндэ ажалдаа амжалта туйлана, эхэ гахай бүриһөө олон поршоонхо абажа тэнжээнэ. Нёдондо Намжилма Найданова эхэ гахай бүриһөө 19 поршоонхо абажа, нэгэшье толгой хоролтогүйгөөр түлжүүлээ һэн. Иимэ амжалта хайшан гээд туйлааб гэхэдэ, эхэ гахайнуудай харууһалга, эдеэлүүлгые һайнаар эмхидхэжэ, тэдэниие жэлдээ хоёр дахин түрүүлдэг юм.

Байгша ондо эхэ гахай бүриһөө 20 поршоонхо абажа, түлжүүлхэ гэһэн аад, мүнөө 16 поршоонхо абаад байна.

—Партиин XX съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө оролдохоб, — гэжэ колхозой эрхим гахайшан Намжилма Найданова мэдүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой гахайшан Намжилма Найданова.

Ц. Дандаровай фото.

Депутадууд һунгагшадайнгаа захяае дүүргэнэ

Нёдондо үбэл Байкало-Кударын аймагай Красноярска сомоной Советэ депутадуудые һунгахадаа тосхондомнай шэнэ клуб барюулжа үгэхэ эдэбхи гаргахыетнай хүсэнэбди гэжэ захяанууд соогоо һунгагшад тэмдэглээ һэн.

Ажалшадай энэ захяань мартагдаагүй. Мүнөө сомоной Соведэй депутадуудай үүсхэлээр һунгагшадай захяа дүүргэн, колхозой хүтэлбэрилэгшэд шэнэ клуб барюулжа байна. Тэрэнэй баригдажа дүүрэхэдэнь, колхознигууд хоёр дабхар, уужам һаруул клубтай болохо байна. Тэрэнь 280 хүнэй һууритай залтай, мүн стационарна киноустановкотой, һайнаар түхеэрэгдэһэн фойетэй байха юм. 2-дохи дабхартань уужам уншалгын залтай библиотекэ болон кружогуудай хүдэлхэ таһалганууд түхеэрэгдэхэ.

П.-Ж. Нимаев.

Үбэлдэ бэлдэхэ асуудал зүбшэн хэлсэбэ

Һаяхан Зүүн Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделениин узловой партийна суглаан болобо. Тус суглаанда отделениин бүхы предприятинуудай ажахын болон партийна хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсажа, «Үбэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин хэр зэргээр ябуулагдажа байһан тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Тус асуудалаар Улан-Удэ станциин начальник нүхэр Г. И. Грушевский элидхэл хэхэ зуураа, бэлэдхэлэй хүдэлмэриие саг болзор соонь һайн шанартайгаар дүүргэхын тула партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха шухала гэжэ онсо тэмдэглэбэ.

Партийна суглаан зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа зохихо тогтоол баталан абаба.

Залуушуул, ФЗО-гэй һургуулида олоороо һура[...]

Түрэл парти, правительствомнай советскэ засагай түрүүшын үдэрһөө эхилжэ социалистическэ промышленностиие хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар советскэ хүнүүдэй урда тон хүндэтэй ба харюусалгатай зорилгонуудые табина. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада хэрэг ажалаа һайса мэдэхэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй хэрэгтэй байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ орон доторнай ажалай.резервнүүдэй олон тоото һургуулинууд, училищинууд хүдэлмэрилнэ. Эдэ һургуулинууд жэл бүхэндэ хэдэ мянган мэргэжэлтэдые һурган гаргажа, промышленна предприятинууд болон түмэр замай транспортда эльгээнэ.

Манай республикын столица — Улан-Удэдэ иимэ һургуулинууд бии юм. Үдын урда бэедэ, Заудинск станциин дэргэдэ ФЗО-гэй № 7 һургуули оршодог. Эрдэм мэргэжэлдэ һураха бүхы арга боломжонууд эндэ бии.

Тус һургуули байгуулагдаһаар үни болоо. Энэ үе соо һургуули хэдэн зуун слесарь, паровозно кочегар, кондуктор, каменщик, модошо дархан, штукатурщигуудые һургажа гаргаа. Эдэ мэргэжэлтэд түмэр замай транспортын олон предприятинуудта амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Шэнэ шэнэ фабрика, заводуудые байгуулалсаха, һургуулиин, больницын, клубуудай гоё һайхан байшангуудые бодхоолсохо гээшэ ямар ехэ зол бэ. Манай һургуулида һуража, дуратай мэргэжэлээ оложо абаһан залуу хүдэлмэришэд өөһэдынгөө эдэбхитэй хүдэлмэреэр табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсажа байна.

Хэдэн жэлэй урда тээ манай һургуулида һураха гэжэ шиидэһэн залуухан хүбүүн Коля Махнатов директортэ хандажа, иигэжэ мэдүүлээ һэн:

— Модошо дарханай мэргэжэлтэй боложо, промышленность дээрэ хүдэлмэрилхэ хүсэлэнтэйб. Һургуулидаа абахыетнай гуйнаб..

—ФЗО-гэй һургуулида һураха гээшэ һайн хэрэг. Теэд тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдһээ айхагүй гүш? — гэжэ тэрээнһээ урдаһаань асууба.

— Үгы. Комсомолец байһан тула-даа бэрхэшээлһээ айха гэжэ юун байха юм гээд тэрэ харюусаа һэн.

Һуралсалайнгаа үедэ Коля хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ шадаа һэн. Һуралсалдаа тон ханамжатайгаар хандажа, модошо дарханай мэргэжэлые эрхим һайнаар шудалһан юм. Һүүлээрнь тэрэ түмэр замай барилга хэдэг нэгэ предприятида хүдэлмэрилхэ зуураа, һуралсалаа саашань үргэлжэлүүлжэ, элдэб янзын мебель хэдэг нарин дархан боложо шадаа. Энэ хэрэгтэнь сугтаа хүдэлмэрилдэг нүхэдынь ехэхэн туһа үзүүлһэншье байгаа. Мүнөө нүхэр Махнатов КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хаба[...] халаан бүхэнэйнгөө [...] процент хүрэтэр дүүргэ[...]

Манайда һуралсалай та[...] луу хүдэлмэришэдэй урда [...] боломжо, харгы замууд [...] ха юм. Николай Махнатов өөһэдынгөө оролдосоор [...] боложо, социалистическэ [...] ленностиие саашадань [...] эдэбхитэйгээр хабаадалса[...] хүнүүд нилээд олоороо [...] Манай һургуулиие дүүргэ[...] модошо дархан Григорий [...] каменщик Григорий Шерс[...] бусад түмэр замай Улан-У[...] лениин эрхим хүнүүдэй зэрг[...] хой.

ФЗО-гэй һургуулиие [...] предприятида ошоод хүдэ[...] байһан залуу мэргэжэлтэд[...] тэй анхарал оролдолго мү[...] дуулагдана. Түмэр замай Ул[...] отделениин барилгын [...] нуудай хүдэлмэришэдэй д[...] шэн хэдэг мастер Яков Се[...] өөрынгөө шэн зоригто аже[...] гэдэндэ мэдээжэ болонхой [...] жэлдэ манай һургуулиие д[...] каменщик Шерстнев энэ [...] хажуула хүдэлмэрилжэ, [...] хэ үшөө нэгэ мэргэжэлтэй [...] Мүнөө промышленна пре[...] нууд дээрэ олон мэргэжэлт[...] хын түлөө шэнэ үүсхэл [...] Тиимэһээ манай һургуулие [...] шэд тус хүдэлөөндэ эдэ[...] хабаадалсажа, хэдэн ондоо [...] жэлтэй болоно. Жэшээнь, [...] дарханаар хүдэлмэрилжэ [...] Григорий Балдаков электри[...] гэжэлтэй болоо. Мүнөө тэ[...] тромонтёроор хүдэлмэрилхэ [...] халаанайнгаа нормые 220 [...] дүүргэжэ, һарадаа 1000 т[...] доошо бэшэ салин хүлһэ аб[...]

Хүдөө нютагууд болон [...] һаа манай һургуулида орож[...] жэл һайнтай хүдэлмэришэд [...] оролдоһон залуушуулай х[...] бэелүүлгэ хадаа һургуули[...] нарай һуралсалай болон [...] жүүлгын хүдэлмэриие үн[...] жээндэ табиһанһаа гол түл[...] дыдаха байна. Ушар иимэһ[...] багшанарай коллектив һура[...] гаа шэнэ жэлдэ һайнаар [...] Һургуулиин классууд, һ[...] байха хамтын байранууд [...] заһабарилагданхай.

Нүхэд залуушуул! КПСС-[...] гэй июльскэ Пленум социа[...] скэ промышленностиие са[...] хүгжөөлгөөр советскэ хүнүү[...] тон ехэ зорилгонуудые таб[...] зорилгонуудые бэелүүлхын [...] ФЗО-гэй һургуулида олооро[...] сажа, дуратай мэргэжэлтэй [...] промышленностиие дэб[...] эдэбхитэйгээр хабаадалсаг[...] луушуул, ФЗО-гэй һургуули[...] роо һурагты!

Г. Прас[...]

һургуулиин директорэй [...]

Хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа дүүргэхын түлөө партийна организациин тэмсэл

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска болон тэрээнһээ хойшо үнгэргэгдэһэн Пленумүүдэй тогтоолнуудые, мүн парти, правительствын хүдөө ажахы тушаа гаргаһан бусад шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада манай «Коммунизм» колхоздо бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Тэрэнэй ашаар артелиин ажахые хүгжөөхэ ябадалда нилээд алхам хэгдээ. Тэрэ хадаа колхозой партийна организациин ябуулһан эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ ехэхэн хүдэлмэриин аша үрэ мүн бололсоно.

Манай колхоз Зэдынгээ аймаг соо гээгдэнги колхозуудай нэгэн байһан юм. Малай тоо толгойе олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ, таряа һайнаар ургуулха талаар һайрхалтай юумэ бага байгаа һэн. Артелиин ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ тон харюусалгатай зорилго партийна организациин урда табигдаһан байна. Колхозой үйлэдбэри дээрэ колхознигуудай ажалай эдэбхиие бадаруулха, правлениин ажал-ябуулгые залан хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ партийна организаци шухала анхарал табиба. Тиигэжэ энэ жэлдэ малажалые амжалтатайгаар хүгжөөхэ, тарянай баян ургаса хуряаха үндэһэ һуури табигдаһан байна.

Нёдондо манай эндэ газарай гараса муу байжа, ниитын малда тэжээл ехэ дутамагаар бэлэдхэгдээ һэн. Доторойнгоо бүхы арга боломжонуудые дүүрэнээр хэрэглэжэ, малажалда дүршэл шадабари ехэтэй хүнүүдые эльгээһэнэй ашаар малай үбэлжэлгые гарза хоролто багатайгаар үнгэргэһэн байнабди. Малажалай эгээн харюусалгата хүдэлмэри дээрэ коммунистнуудай хүсэн тааруугаар хубаарилан табигдаа һэн. Жэшээлхэдэ, колхозой хониной-товарна фермые коммунист Цырен Будашкеев, һүнэй-товарна фермые коммунист Жамсан Бадмаев гэгшэд хүтэлбэрилнэ.

Партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй табиһан зорилгые дүүргэхэ талаар хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлхын түлөө манай партийна организаци эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан, тэрээндэ ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. Колхознай ниитын малажалые хүгжөөхэ 1955 оной түсэб эбэртэ бодо малаар 116,4 процент, адуу морёор—104,5, хонёор—98,9 процент дүүргэгдэөд байна. Мүнөө августын 1-нэй байдалаар 18800 толгой хонитой болоод байнабди. Тинбэшье үшөө 200 толгой дутана. Жэлэй эсэс хүрэтэр хони хэнзэлүүлхэ зэргээр, хараалһан хэмжээ-ябуулгаяа дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байгдана.

Колхознай газар дайда ехэтэй, 40 мянга гаран гектар газартайбди. Хэрбээ эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ малажалһаа абтадаг продукциие хубааха болоо һаа, тиимэшье ехэ бэшэ байха. Гэбэшье, энээн тушаа хэмжээ абтажа, нилээд хүдэлмэри хэгдэнэ. Хэрбээ нёдондо жэл колхознай бүхы хонидһоо 180 центнер нооһо хайшалһан байгаа һаа, мүнөө жэл 280 центнер нооһо хайшалба. Тиин хонин бүхэнһөө хайшалагдаха нооһон 473 граммаар нэмэбэ. Энэ хадаа хонидой үүлтэр һайжаруулжа байһанай гэршэ мүн. Тушаагдаһан нооһон нарин, нарибтар ба шэрүүбтэр байна. Энэ жэлдэ нэгэшье грамм шэрүүн нооһон хайшалагдаагүй.

Хонидой үүлтэр һайжаруулхын зорилгоор жэл бүхэндэ орооной кампани искусственна аргаар үнгэргэгдэдэг болоо. Энэ жэлдэ племенной хонидой гурбадахи фермэ бүридхэхэмнай. Тэрэ хадаа нарин нооһотой хонидые бүри олоор үсхэбэрилхэ арга олгохо юм. Хонидые үбэлэй үедэ хурьгалуулхын тулада хурьгадаа эхэһээнь таһалжа байнабди. Мүнөө хонидые ороондо оруулга эхилжэ, искусственна үрэжүүлгын 6 пункт хүдэлмэрилжэ байна.

Хонин ажалда томилогдоһон коммунистнууд Цырендулма Цынгунова, Цыдыпдулма Данжурова, Лубсанима Митапов гэгшэд дааһан хэрэгээ һайнаар шудалжа, ажалдаа шударгыгаар хандана. Үнэн сэхэ ажалаараа артелиин хонишодой дунда алдар сууда гараһан хуушанай хонишод эндэ олон. Тэдэнэрэй ажалай амжалтые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь хонишон Лубсанцырен Тугулдуров отарынгаа бүхы хонидые бүрин бүтэн байлгажа, 100 толгой хонин бүриһөө 103 хурьга абаһан байна. Мүн хонин бүриһөө 2 килограмм нооһо хайшалаа. Хонишод Цыренжап Норбоев, Даши Олзобоев, Мүнхэлэй Дашиев болон бусад мүн лэ һайн үрэ дүнгүүдые туйлаба.

Үнгэрһэн жэл үнеэд орой болотор һү оронгүй байжа, тэдэнһээ абтаха шэмэ татагдаһан байна. Колхозой правлени, партийна бюро һү һаалгые дээшэлүүлхын зорилгоор һаалишадай дунда мүрысөө эмхидхэжэ, мүрысөөнэй услови гаргаһан, тусхай шан тогтооһон байха юм. Тэрэнэй ашаар олохон һаалишад июль, август һаранууд соо үнеэн бүхэнһөө һарын 200 литр хүрэтэр һү һаажа, нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо һү һаалгые хоёр дахин ехэдхэбэ. Энэ асуудал партийна бюро дээрэ нэгэнтэбэшэ хэлсэгдэжэ, үбэлэй үедэ үнеэдые һайнаар харууһалха, зунай үедэ түхэреэн суудхэ соо бэлшээхэ, үдэрэй гурба дахин һааха гэхэ мэтын асуудалнууд шиидхэгдэһэн байна.

Бүхы хүдөө ажахын үйлэдбэриин үндэһэ һуури болохо тарян ажахые саашадань эрид ехээр хүгжөөхэ талаар партиин ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ манай партийна организаци гол анхаралаа хандуулһан байна.

Хабарай тарилгые хаһа саг сооһь, агротехническэ богонихон болзорто үнгэргэһэнэй, ургасын хойноһоо харууһалга зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар, колхозойнгоо поли дээрэ нилээд һайн таряа ургуулаабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ 4 мянгаад гектар шэнэ газар элдүүрилэгдэжэ, тэрэ талмай дээрэ мүнөө жэл тарилга хээ һэмди. Тиигэжэ тарилгын талмай 2 мянга гаран гектараар үргэдхэгдөө. Табанжэлэй түсэбөөр хэмжээ-ябуулгануудые хараалхадаа 1955 ондо гектар бүриһөө 10 центнер таряа хуряаха гэһэн байгаабди. Тэрэ түсэбөө мүнөө дүүргээбди гэжэ батаар мэдүүлхэ хэрэгтэй. Таряа хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдтэ хуряагдаһан шэниисын полиһоо гектар бүриин 8—10 центнер тарян абтана.

Таряа гүрэндэ тушаалга, худалдалга, МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэри, үрэһэнэй болон бусад фонднуудые байгуулга сүм дүүргэһэнэй һүүлээр колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ ороохо таряа элбэгээр хубааха арга бии. Мүнөө графигһаа гадуур таряа тушаажа, гүрэнтэйгөө болзорһоонь урид тоосохо гэһэн зорилго табинхайбди. Һүүлэй табан хоног соо 1366 центнер таряа тушаажа, графигаа дүүргээбди.

Колхозой экономикын бэхижэхэтэй хамта, тэрэнэй олзо доход жэл ерэхэ тудам ехэ болоно, колхознигуудай ажабайдалай культурна хэмжээ дээшэлнэ. Хэрбээ 1953 ондо колхозой жэлэй олзо доход 822 мянган түхэриг байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 1 миллион 284 мянган түхэриг болоһон байна. Тэрэнэй 1 миллион 244 мянган түхэригынь малажалһаа ороһон байха юм. Энэ жэлдэ колхозой олзо доход бүри ехэ болохо байна.

Партийна организаци колхозойнгоо ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, зоотехническэ барилгануудые дүүргэхэ тухай асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Тус асуудалнуудаар партийна суглаан дээрэ колхозой фермэнүүдые даагшад нүхэд Тучиновай, Мункуевай, правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Жимбиевэй тоосоон шагнагдажа, тэдэ асуудалнууд тушаа зохихо хэмжээнүүд абтаһан байгаа. Мүнөө тус шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ хинан шалгагдажа байдаг.

Энэ жэл 400 гектарта кукуруза тарижа, тэрэнэй гектар бүриһөө дунда зэргээр 250 центнер хүрэтэр силоснэ эшэ намаа абажа байнабди.

Малдаа дулаан байра бариха талаар ехэхэн хүдэлмэри хараалагдаа, тэрэнэй дүүргэлтэ тон һула гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хонидой хоёр байра, малшадай байха 3—3 байратай хоёр гэр баригдаһан, хэдэн худаг малтагдаһан байна. Мүн 100 метр утатай, 40 метр хүндэлэнтэй механизированнэ хушалтатай ток баригдажа дүүрэхэ дүтэлэнхэй.

Партийна организациин агитаторнууд орон доторoo болон хилын саана боложо байгаа шэнэ һонинуудтай колхознигуудаа танилсуулдаг, тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулжа байдаг. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Мункуев, тэрэнэй орлогшо нүхэр Жимбиев, коммунистнууд Цоктоев болон бусад эрхим агитаторнуудnай юм. Тэрэшэлэн колхознигуудай дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ Дэрэстэйн долоон жэлэй һургуулиин багшанар ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр үбэлэй үедэ колхознигуудай гэр байраар ябажа, дааһан участогу[...] рээ эдэбхитэйгээр хүдэлм[...] юм.

Культбазануудта «[...] үдэр» үнгэргэгдэжэ, тэндэ л[...] шагдадаг. Тэрээндэ МТС-эй [...] жэлтэд хододоо хабаадалса[...] на. Малшадай мэргэжэл [...] риие дээшэлүүлхын тулада [...] шүүлэй дүй дүршэлые нэбт[...] талаар тэдэнэртэй тусхай [...] үнгэргэгдэнэ. Тарянай б[...] абахын тулада Дэрэстэйн [...] риин системэ барижа, тэрэнэй [...] тарянайнгаа газар уһалха, [...] най газарые шэбхэ боло[...] зүйлнүүдээр үтэгжүүлхэ, т[...] нарин рядтайгаар, мүн хэр[...] лэн хэхэ, Мальцевай арга м[...] гэнөөр хэрэглэхэ зорилго б[...] хозннгуудай, хамагай т[...] партийна организациин у[...] бигдана. Эдэ зорилгонууд [...] жалтатайгаар бэелүүлбэл, [...] һан хэмжээ-ябуулгануудаа 2-[...] лэй туршада дүүргэхэ байна.

Гэхэтэй хамта манай хүдэ[...] үшөө олон дутагдалнууд бии. [...] зой үйлэдбэри дээрэ түрүү д[...] шэлэй, наукын туйлалт[...] лаар нэбтэрүүлэгдэнэ. К[...] малажалай болон тарян[...] ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд[...] ханизацилха, малай ашг[...] үгэлгые дээшэлүүлхэ, мал[...] вой һайн байранууде бар[...] зэргын хамагай түрүүндэ ш[...] дэхэ асуудалнууд хүсэндөө [...] дөөгүй байһаар.

КПСС-эй XX съездые ажа[...] хим бэлэгүүдээр угтахын [...] ниитынгээ малда бардам хү[...] жээл бэлэдхэхэ, тарягаа [...] һайнтайгаар саг сооһь хуря[...] ха, малай үбэлжэлгэдэ жэш[...] наар бэлэдхэхэ түрүүшын [...] нэй зорилго мүн болоно.

Ц. ЦЫРЕНОВ, Зэдын [...] «Коммунизм» к[...] партийна органи[...] се[...]



...байкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз ...удын механизированнэ шэлэй заводой коллективэй ...аар 100 үнеэнэй байха типовой байра барижа дүүргэбэ. Мүнөө энэ байрын доторхи түхеэрэлтэнүүд тодхогдожо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үнеэдэй шэнэ байра. **З. Веснинагай фото.**

...алаа тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө

...колхоз аймаг доторoo ма...он колхозуудай нэгэн юм. ...най арба холо гаран ота...нүүдэй мал Түгиын үргэн ...аар бэлшээридэ зуhажа, ...ган боложо байна. Бэлшээ...арай зүбөөр хэрэглэгдэжэ, ...рууhалгын hайжарhан дээ...айhаа ашаг шэмэ абалга ...ор дээшэлээ. Тингэжэ Сан...евай хүтэлбэрилдэг фер...алшад Цырма Батуева, ...Дулма Санжиева, Дулма...божапова ба бусад олон ...нёдондоной энэ үеынхитэй ...үнеэн бүриhөө hү hаалгые ...дээшэлүүлээ. Тэрэшэлэн ...шалалгаар нилээд ехэ ам...лаабди. Гүрэндэ ноохо ту...ашаар 100 холо гарач ...үхэригэй олзо доход кол...уулагдаа.

...бэлшээридэ ябажа таргал... малаа гарза хоролтогүй...бир тарганаар ондо оруул...лөө манай колхозой гэ...онхолойн МТС-эй меха...нууд .оролдолго гаргажа ...Таряа хуряалгын, тэ...эдхэлгын хүдэлмэринүүд ...ан ябуулагдана. Колхоз...нөө дээрээ 2000 гектар ...бшажа, 10 шахуу мянган ...айн шанартай үбhэ ху...үбhэ хуряалга дээрэ 164 ...хэдэн морин машинанууд ...илнэ. Тиихэдэ фермэ, гүүр...отарануудай малшад тус ...эдэн зуугаад центнер үбhэ ...ажа байhан малдаа бэ... Таряанажалай бригадын ...моришон, коммунист нүхэр ...рмажапов 4 нүхэдтэйгөө ...аар сабшажа, 300 цент...үбhэ бэлэдхээ. Комму...эр Шоён Цыбиков бүлэтэй...даалгагдаhан 400 гаран ...онин hүрэгтөө бардам хүрэ...тэжээл жэл бүри бэлэдхэдэг юм. Мүнөө жэлдэ энэ нүхэр 340 центнер эрхим шанартай үбhэ бэлэдхэжэ, отарынгаа дэргэдэ hүрилөө. Иимэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилжэ байhан хүнүүд колхоздомнай олон. Тэрэ тоодо Гэлэк Тагаров, Санжа Доржиев, Дугаржаб Чимитов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг фермэнүүдэй малшад бии.

Малда шэмэтэ эрхим тэжээл болохо кукуруза зарим участогууд дээрэ муу бэшээр ургаа. 92 гектар кукурузын талмайhаа 1100 центнер ургаса хуряажа, шэмэтэй силос дараабди. Гадна, ехэ хэмжээнэй набшаhата тэжээл бэлэдхэжэ байнабди.

Хуряагдаhн таряанай полинууд дээрэхи солоомо, мэхиинэ болон бусад үлэгдэлнүүд тэрэ дарыдаа хуряагдажа hүрилэгдэнэ.

Жэлhээ жэлдэ үдэжэ, олошоржо байгаа адуу малдаа үбhэ тэжээл бардам ехээр бэлэдхэбэшье, малай дулаан байрануудые түхеэрээгүй hаа, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, тоо толгойень олошоруулха арга байдаггүйнь хэндэшье мэдээжэ. Тиин манай колхозой правлени ба партиина эхин организаци малай типовой шэнэ байрануудые барилгада ехэхэн анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ 2 жэлэй турша соо хэдэн зуугаад мянган түхэригэй типовой шэнэ байрануудые барижа дүүргэhэн байнабди. Жэшээлхэдэ, колхозой центр шадарай Боом гэжэ нютагта 100 hаамхай үнеэдэй байра шэнээр барижа ашаглалгада оруулаабди. Тиихэдэ тугалай, хониной хэдэн типовой байрануудые hэльбэн заhабарилжа дүүргээбди. Мүнөө жэлдэ Худан гэжэ газарта мүн үхэрэй типовой шэнэ байра барижа байнабди. Гадна, Нарhата гэжэ нютагта тугалай байха шэнэ байра энэ жэлдэ баригдаха.

Эдэ зарим тэды түрүүшын алхамуудай хажуугаар нилээд олон дутагдалнууд бии. Мал үсхэбэрилгын түрүү дүй дүршэл манай колхоздо үшөөл hулаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Манай колхоздо хүдэлмэрилдэг Хонхолойн МТС-эй зооветеринарна мэргэжэлтэд, колхозой правленишье энээнэй түлөө ехэхэн зэмэтэй. Юуб гэхэдэ, hая болотор хурьгадые кошарнобазова аргаар, тугалнуудые эхэhээнь hалгаажа түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ аргые хүсэд hайнаар ойлгожо, бэелүүлдэггүй байhан байгаабди. Гадна, хонидые ноябрь hарада ороондо оруулжа, түлынь нэгэн доро хабарай дулаан hаранuудта абаха гэhэн буруу hанал бодол минии зүгhөө гараhан байгаа. Тэрэ hанални бухы колхозниггуд ба малажалай мэргэжэлтэдтэ буруушаагдажа, алдуунуудаа заhаhан байнаб. Мүнөө жэлдэ малаймнай түл бүхыдөө шэнэ аргаар түлжүүлэгдэхэ юм.

Гадна, манай колхозой эхин парторганизациин хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнуудай бии байhыень мэдэрхэ хэрэгтэй. Энэ парторганизациин хүдэлмэриин дутагдалнуудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, малшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри hулаар ябуулагдана. Парторганизациин агитаторнууд ороной ба манай республикын түрүү малшадай хүдэлмэриин дүй дүршэл тон мохоогоор тайлбарилна, зарим фермэнүүдтэ тиимэ хүдэлмэри эмхидхэгдээгүй.

Иимэhээ манай колхозой партийна эхин организаци (секретаринь Д. Н. Бальжинимаев) хүдэлмэриингөө дутагдалнуудые бүрин зайсуулха зэргэтэй.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ манай колхозой бухы гэшүүд социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха байна.

Ц. Семенов, *Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.*

Колхозой шэнэ барилганууд

3—4 жэлэй саада тээ Мухаршэбэрэй аймагай Сагаан-Шулуутайн сомоной хоёр колхозууд томодхогдожо, «Улаан-Шулуутай» колхоз болоо hэн. Энэ хэдыхэн жэлэй турша соо колхозниггуудай ажабайдал улам hайжаржа, материальна ба культурна эрилтэнүүдынь хангагдажа байна.

Үнгэрэгшэ жэл энэ колхоздо правлениин шэнэ гэр, электростанци, тээрмэ, малай типовой байранууд, таряанай 2 склад баригдаа hэн. 1955 оной турша соо мүн ехэ барилганууд хэгдэбэ. Жэшээлхэдэ, малай типовой байра, гахайн байра, 3 автомашинын гараж, бани, тэхяагай байра, мориной тоног зэмсэг хэхэ гэр, 1800 тонно силосэй траншейнүүд баригдаа.

Колхозниггуудай ажабайдал үдэр ерэхэ бүри hайжарна. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозниггуудай 40 гаран хуушан гэрнүүд hэльбэн заhагдаа. Мүнөө жэл 30-аад шэнэ гэр, 25 хуушан гэр hэльбэн заhагдаа. Колхозниггууд хэдэн мотоцикл, радиоприёмнигуудые худалдан абаа. 20 гаран хүнhөө бүридэhэн барилгын бригада колхозой эдэ барилгануудые hэльбэн заhадаг, шэнэ барилгануудые баридаг юм. Энэ бригадада үндэр наhатай үбгэн Самбу Жалбагуев түрэл колхозойнгоо хүгжэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлмэрилнэ. Тиимэhээ энэ үбгэжөөл колхозниггуудтаа хүндэтэй, магтаалтай болонхой.

Мүн энэ колхоздо амбулатори, хүдөөгэй клуб, библиотекэ, 200 hурагшадай hуурнтай долоон жэлэй hургуули, 2 магазин ба улаан булан бии.

Ажалшад хүдэлмэриингөө hүүлдэ улаан буланда ба клубта сугларжа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэнэ. Эндэхи улаан булан ажалшадай культурна гуламтань болонхой.

Библиотекэнь арбаад мянган номтой, 670 гаран уншагшадтай.

Колхозниггуудай үдэрhөө үдэртэ ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые хүсэдөөр хангахын түлөө тус колхозой правлени, түрүүлэгшэ нүхэр Доржиев болон колхозой бусад хүтэлбэрилэгшэд нилээд оролдолго гаргана. Энэ анхаралаарнь урмашан зоригжоhон колхозниггууд КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлжэ, ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхын түлөө тэмсэнэ.

Д. Самбуев.

Загаhашадай тосхондо

Байгал далайн гоё hайхан эрьедэ Сухая гэжэ загаhашадай тосхон hуурижанхай. Эндэхи загаhашадай ажабайдалынь үдэр ерэхэ бүри hайжарна.

Эндэ ганцал 1955 оной турша соо 15 колхозниггууд шэнэ гэрнүүдые бариба. Мүн шэнэ амбулатори, нарайлалгын гэр, хүүгэдэй ясли, hургуулиин стадион баригдаhан байна.

Тэрээнhээ гадна, Заречье гэжэ нютагта колхозой электростанциин гэр ба клуб шэнээр баригдаба.

Н. Пурбуев.

ХҮРШЭ ОБЛАСТЬНУУДТАМНАЙ

ТҮРҮҮШЫН АВАНС

Нукутска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ таряанай үндэр ургаса ургуулаа. Мүнөө колхозой полинууд дээрэ таряа хүряалга түлэг дундаа ябажа байна. Намарай хара таряанай ургаса дунда зэргээр гектарай 15 — 16, овёсой — 15 центнер болоно.

Шэнэ газар дээрэ тариrдаhан шэниисэ бүри ехэ ургаса үгөө. Таряанажалай нэгэдэхи, 2-дохи бригаданууд гектар бүриhөө 24—28 центнер шэниисэ хуряажа байна. Мүнөө колхозой полинууд дээрэ 11 комбайн хүдэлжэ, тус бүридөө 10 гектарай орондо 13—14 гектар хуряана.

Колхоз таряа тушааха графигаа саг болзор соонь дүүргэхын хажуугаар, ажалта үдэртэ авансаар таряа хубаажа захалаа. Түрүү колхозник Жербаковой бүлэ 1000 ажалта үдэртөө 10 центнер шэниисэ абаа. Колхозниггууд нүхэд Ершов—7, Демин—6 центнер таряа абаhан байна.

ОЛЗОБОРИЛГЫН АРТЕЛЬНҮҮДТЭ

★ Иркутскын «Мельстрой» артелиин коллектив энэ жэлдэ колхозуудай захилаар 300 веялкэ хэхэ юм. Мүнөө артелиинхид хоёр зуу шахуу веялкэ хээд, хүдөө эльгээгээ.

★ Качугска районой «Ленинская искра» артель 50 тоннын баржануудые бариха арга шудалаа. Энэнь жэжэ гол мүрэнүүдээр ашаа шэрэхэдэ ехэ зохид юм. Эдэ баржануудай барилгада карбазануудай барилгада орходоо холо бага мүнгэн гаргашалагдана. hаяхан гол мүрэнэй транспортын областной управлени хоёр баржа тушаан абажа, ашаглалгада оруулаа. Мүнөө тэрэ баржануудынь областиин хойто районуудhаа таряа ба бусад ашаануудые шэрэжэ байна. Энэ жэлдэ артель тиимэ 8 баржа хэхэ юм.

★ Иркутскын «Прогресс» гэжэ артелиин коллектив комбинированнэ мебель: «кровать—диван», «кресло—кровать» хэхэ аргые шудалаа. hаяар комбинированнэ мебель олоор хэгдэжэ захалхань.

★ «Культпромкомбинат» артель шэнэ цех барижа дүүргэхэ болоо. Энэ цехын ашаглалгада оруулагдахатайнь хамта хүүгэдэй нааданхай үйлэдбэрилгын ассортимент нилээд үргэдхэгдэхэ байна.

КОЛХОЗНО ПАРИКМАХЕРСКА

Зиминскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени колхозниггуудай эрилтые дүүргэн парикмахерска нээбэ. Парикмахерскын хүдэлмэрилэгшэдтэ ажалайнь түлөөhэн ажалта үдэрөөр түлэгдэхэ юм.

«Восточно-Сибирская правда», Иркутск.

КОЛХОЗОЙ ХИРПИИСЫН ЗАВОД

Шахтаминска районой Калининай нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө барилгануудые хирпиисээр дүүрэн хангаха зорилгоор хирпиисын завод бариба.

Завод дээрэ нүхэр Черепновэй хүтэлбэри доро 3 хүн ажаллана. hаяхан завод түрүүшын 16 мянган хэhэг хирпиисэ галдажа гаргаа.

КОЛХОЗ УЛАМ БАЯЖАНА

Могойто. Бусыгинай нэрэмжэтэ колхозой ниитын ажахы жэл ерэхэ тудам хүгжэнэ.

Энэ жэлэй эхинhээ хойшо колхоз «ЗИС-5» маркын—2 машина, нэгэ «Победа», автоприцеп, нүүдэл электростанци, тэжээл бутаргадаг универсальна машина худалдан абаhан байна.

Ниитынгээ малые улам олон, үүлтэр hайнтай болгохын тула колхозой правлени «алтайска мериносэ» үүлтэрэй 40 хуса, үүлтэртэ 4 буха худалдан абаа.

АЖАЛШАДАЙ ХЭРЭГСЭЛЫЕ ХАНГАХА КОМБИНАТ

Агын «Труд» гэжэ олзоборилгын комбинат округой центр— Ага hуурнда ажалшадай хэрэгсэлые хангаха комбинат барижа байна. Энэ комбинадтань оёдолой, сабхиин мастерскойнууд, фотографи, парикмахерска байха юм.

НАРАЙЛАЛГЫН ГЭР

КРАСНЫЙ ЧИКОЙ. Хэдэхэн hарын саанахана район дотор ори ганса колхоздо нарайлалгын гэр бии байhан юм. hаяхан үшөө «Победа», Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд нарайлалгын гэрнүүдтэй болобо.

Аймагай элүүрые хамгаалгын таhаг тус колхозуудта хүдэлмэрилхөөр фельдшер-акушеркэнүүдые эльгээгээ.

Мүн hаяар Буденнын нэрэмжэтэ колхоз нарайлалгын гэртэй болохонь.

«Забайкальский рабочий», Чита.

Нүүдэл автолавка

Түнхэнэй аймпотребсоюзай нүүдэл автолавка (даагшань ба жолоодогшонь Д. Г. Бурлаков) үбhэ, таряа хуряалгада ябагшад болон малшадые худалдаа наймаагаар hайнаар хангана. Тус лавка июлиин 20-hоо августын 30 болотор аймагай 15 колхозуудай таряанажалай, тракторна бригаданууд ба малажалай гүүртэнүүдээр ябажа, хамта 90 гаран точконуудые худалдаа наймаатаар хангаhан байха юм. Тиигэжэ 79 мянга 573 түхэригэй эд бараа хүдөөгэй ажалшадта худалдаа.

Эрхим наймаалагша нүхэр Бурлаков хүдөөгэй ажалшадые худалдаа наймаагаар hайнаар хангахатайгаа хамта, даалгабаряа 150—170 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

И. Манзархаев.

hургуулиин хоёр дабхар шэнэ байшан

...оголстрой» трестын барил...густын 25-да графигhаа 35 ...уридшалан Новоселенгин...а hургуулиин 2 дабхар бай...жа дүүргээ. Гүрэнэй шал...комисси барилтын хүдэлмэ...гэhэн сэгнэлтэтэйгээр тушаан абаhан байна. Иигэжэ Сэлэнгын аймагай центрын 280-яад hурагшад шэнэ, hаруул, уужам классуудта hуралсалайнгаа шэнэ жэл угтаба.

Партиин зэлжээтэ XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, тус участогай барилгашад нүхэд Юндунов, Разуваев, Викулин, Очиров, Тубаев, Димухамедов ба бусад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, иимэ амжалта туйлаhан байна.

Ф. Башухаев.

...оветскэ ба югославска арадуудай хани барисаанай бата бэхи эшэ үндэhэн

...кэ Союз ба Югославиин ...дохи харилсаа hайжаруулга ...дасхоорондын түгшүүрилые ...нь hулаpуулха хэрэгтэ шэ...ла нэмэри болоно, бүхы ...ээрэ эб найрамдал бэхи... айхабтар ехэ удхашанар...а.

...авида Советскэ Союзай ...льственна Делегациин ошо...аар туйлагдаhан, Советскэ ...гослави хоёрой хоорондохи ...ай хубилалтын эб най... хэрэгтэ ехэ удхашанар...ыень тэмдэглэхэ илангаяа ... гэжэ СССР-эй Верховно ... гурбадахи сесси дээрэ ... А. Булганин хэлээ hэн.

...авска болон советскэ ара...оорондохи ахадүүгэй хани ...ай ба нягтаар харилсан ...гын эбдэржэ, 1948 онhоо ...хёр оронуудай хоорондо то...таагүй байдалда Белград...н хэлсээн эсэс табяа.

...ой майн hүүлээр, июниин ...е бэеэ ойлголсолгын ба ха...саанай оршон байдалда ...болоhон хэлсээнэй ашаар ...гослави хоёрой хоорондохи ...ада ехэ хубилалта болоо. ...э болон югославска ара...ани барисаанай ба харил...лсалгын амжалтатайгаар ...бата бэхи үндэhэ hуури ...эсэтэ байгуулагдаа. Со...оюз Югослави хоёрой хоо...ани барисаа болон харил...сalгые ... эб ...ада дуратай бүхы арадуу... оронуудай ажалшадай хү...тэтэй тааралдана.

Советско-югославска хэлсээнэй дүнгүүдые Советскэ Союзай арадууд ехэ ханангяар, hайшаалтайгаар угтаа. Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын правительствонуудай Декларациие — энэ түүхэтэ ехэ удхашанартай документые амжалтатайгаар бэелүүлгэ болбол хоёр ороной арадуудай хоорондо бүхы талын хани харилсаае, мүн тэрэшэлэн социалистическэ лагериин бүхы оронуудтай Югославиин хани харилсаае хүгжөөн бэхижүүлхэ гэжэ советскэ арадууд гүнзэгыгөөр этигэнэ.

Советскэ Союз Югослави хоёрой арадууд үни сагhаа хойшо ахадүүгэй хани барисаагаар, революционно хүдэлөөнэй алдарта уг заншалаар, фашистска булимтарагшадта эсэргүү хамтын шэн зоригто тэмсэлээр, социалистическэ общество байгуулха гэhэн нэгэн ниитэ уг зорилгоор хоорондоо холбоотой.

Советскэ ба югославска арадуудай хоорондо ойро дүтын, үнэн сэдьхэлэй харилсаан илангаяа дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ, фашистска булимтарагшадта эсэргүү хамтын тэмсэлэй жэлнүүдтэ бии болоо hэн. Эсэгэ ороной үнэн сэхэ хүбүүд байhан коммунистнууд түрүүтэй югославска ахадүүнэрэйнгээ хэhэн баатарлиг тэмсэлдэ бүхы советскэ арад ехэ хүндэлэлтэйгөөр хандадаг байгаа. Маршал Иосиф Броз-Титогой хүтэлбэри доро Югославиин Арадай-сүлөөлэлгын армиин сэрэгшэдэй хэhэн дайшалхы ябуулга ба эрэлхэг зоригто баатаршалгые советскэ арад үнэн зүрхэнhөө hайшаадаг hэн. Советскэ Союзай арадууд Югославиин Арадай Федеративна Республикын байгуулагдахада ехэ баяртайгаар угтаhан юм.

hүүлэй жэлнүүдтэ элдэб харша ябуулгануудhаа шалтагаалан бии болоhон, Советскэ Союз ба Югославиин хоорондохи таагүй харилсаан энэ hайн сэдьхэлэй, ахадүүгэй холбоое, үни удаанай хани барисаае эбдэhэн байна. Арадай мүнөө элишэлэгдэн бута сохигдоhон дайсад Берия Абакумов хоёрой зүгhөө СССР ба Югославиин хоорондохи харилсаан тушаа хэhэн хардалга гүрдэлгэнь энэ үеын харша зүйлдэ лаб хамаадана. Югославиин хүтэлбэрилэгшэдтэ эсэргүү хүндэ хүшэр зэмэлэлтэнүүд ба доромжолгонууд арадай эдэ хорото дайсад, империализмын агентнүүдэй зохёоhон хуурмаг гүрдэлгын эсэстэ лэ бии болоо гэжэ бодото баримтанууд харуулна.

Советскэ Союз ба Югославиин хоорондо бии болоhон, ахадүүгэй ёhоор бэе бэеэ ойлголсохо гэhэн хүсэл зориг, шухала болоhон проблемэнүүдые шиидхэхэ тушаа нэгэн ниитэ хараанууд, саашадаа үргэнөөр харилсан туhалалсаха тухай үнэн сэдьхэлhээ эрмэлзэлгэнүүд хуушанай таагүй байдалые усадхаа. Үнгэрhэн сагай бүхы харша зүйлые эрид зайлуулхада, хоёр гүрэнэй хоорондохи харилсаае хүсэд hайжаруулхада, хоёр арадай хоорондохи хани барисаае хүгжөөхэдэ hаад тойбо хэдэг бүхы юумые бүримүhэн усадхахаар бэлэн байhанаа советско-югославска хэлсээнэй үедэ хоёр тала харуулаа. Тиигэжэ бүхы талын хани харилсаае үргэнөөр хүгжөөхэ бата бэхи үндэhэ hуури байгуулагдаа, энэнь хоёр гүрэнэй арадуудай национальна үндэhэн интерестэй тааралдана.

Советско-югославска хэлсээнэй дүнгүүд тухай нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлые соносоод, зүбшэн хэлсэhэн Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй июльскэ Пленум иигэжэ тогтоогоо: «Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын Правительственна делегациинуудай хоорондо болоhон хэлсээнэй дүнгүүдые hайшааха». КПСС-эй ЦК-гэй Пленум энэ тогтоолоороо бүхы советскэ арадай нэгэдэмэл дура зоригые харуулаа.

Мүнөө Советскэ Союз ба Югославиин Арадай Федеративна Республикын хоорондохи хани барисаае саашадаа амжалтатайгаар хүгжөөн бэхижүүлхын тулада ямаршье хаалта боолто байхагүй.

Томо ба дунда промышленность, транспорт, банковска системэ, оптово ба розничнэ худалдаа наймаанай ехэнхи хубиин талаар Югославида үйлэдбэриин гол зэмсэг хэрэгсэлнүүдые ниитын зөөри болгоhон ушар советско-югославска арадуудай хоорондохи үнэн сэдьхэлэй, хани барисаата харилсаае хүгжөөхэдэ ехэ удхашанартай юм. Югославиин гүрэнэй ба общественнэ байгуулалтань юугээр тодорхойлогдоноб гэхэдэ, тэндэ засагаа хүдэлмэришэн анги, ажалшан таряашан барижа байна. Ороной гол ангинуудынь хүдэлмэришэн анги таряашад хоёр болоно.

Югославиин Арадай Федеративна Республика болбол дулдыданги бэшэ, бэеэ даанхай гүрэн мүн. Империалистическэ хүсэнүүдэй хашалта хэбэшье hаань, тэрэ хадаа өөрынгөө эрхэ сүлөө болон национальна бэеэ даанхай байдал хамгаалжа шадаа.

Арадайнгаа ажахые бата бэхи hуури дээрэ хүгжөөхэ зорилгоор Югославиин хүдэлмэришэн анги оронойнгоо сүлөөлэгдэhэн түрүүшын үдэрнүүдhээ хойшо эсэгэ ороной промышленность байгуулжа ороhон юм. Тэрэ хадаа эсэгэ оронойнгоо промышленностиие хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ 1948 он хүрэтэр социалистическэ лагериин оронуудай ахадүүгэй туhаламжада түшэглэhэн байгаа. Хэнэйшье мэдэхэдэ, Королевскэ Югослави экономическа талаараа гээгдэнги орон байhан юм. Орон дотор бии байhан бүд нэхэлгын, хадын рудагай ба машина бүтээлгын предприятинууд гадаадын капиталистическэ компаниинуудта хамаатай гү, али тэдээнтэй холбоотой байгша hэн. Ороной байгаалиин баялигууд мүн тэдэл капиталистическэ компаниинуудаар ашаглагдадаг бэлэй. Югославиин экономикодо ехэ хохидол ушаруулhан фашистска эзэмдэлгэ Югославиие промышленна талаарнь холо гэдэргэнь татаhан байгаа.

Арбан жэл соо эрхэ сүлөөтэйгөөр ажабайхадаа югославска арад урданhаа уг залгамжалан абаhан экономическа гээгдэлээ усадхахын тула ехэхэн хүдэлмэри хээ.

Югославида 250 шахуу шэнэ предприятинууд, тэрэ тоодо хамтадаа 420 мянган киловатт хүсэтэй 55 электростанци, машина бүтээлгын 53 завод, 23 химическэ предприяти, 7 металлургическа завод, хоёр коксохимическэ комбинат, электротүхеэрэлгэ хэдэг 24 предприяти, бүд нэхэлгын 21 фабрика баригдаад, ашаглалгада оруулагдаа. Загребдэхи Раде Кончарын нэрэмжэтэ электротехническэ завод, Люблянадахи «Литострой» гэжэ хүндэ машина бүтээлгын завод, Севойнодохи зэд хайлуулгын завод, Винодолдохи гидроэлектростанци гэхэ мэтын томо промышленна предприятинууд орон дотор баригдаа.

Югославиин промышленностьда социалистическэ сектор диилэнхи hуури эзэлнэ. Промышленность ба худалдаа наймаандахи үмсын секторэй удельнэ хэмжээ 10 хүрэхэгүй процент болоно.

Югославска промышленность нэн түрүүн хүндэ индустриие хүгжөөнэ. Мүнгэ hомололгын 60 процентнь hүүлэй жэлнүүдтэ промышленностьда оруулагдана, гэхэ зуура, хүндэ индустрида оруулагдадаг hомололгонь жэл бүри ехэ болоно.

Югославиин промышленностиин ургалта орон дотороо хүдэлмэришэн ангиин тооe олошоруулна. 1939 ондо орон дотор хамта 300 мянган промышленна хүдэлмэришэд байгаа hаа, 1954 ондо 685 мянга гаран болоо, тодорхойлон хэлэхэдэ, хоёр дахинhаа үлүүгээр ургаhан байна.

Эсэгэ ороной промышленность хүгжөөхэ тушаа югославска арадай оролдолго ехэ амжалта асараа. Промышленна шэнэ, томо предприятинуудые ашаглалгада оруулhанай ба хуушан предприятинуудые hэльбэн шэнэдхэhэнэй ашаар орон доторхи промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээнь дайнай урдахи үеынхиhөө хоёр дахинhаа үлүүгээр дээшэлээ. Тусхай мэдээнүүдэй ёhоор, Югославиин промышленна үйлэдбэрилгын ниитэ хэмжээнь 1939 оной хэмжээе 100 гэжэ тоолоходо 1954 ондо 208 болоhон байна. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ промышленностиин шэнэ hалбаринууд: хүндэ машина бүтээлгэ, нефть малтан абадаг ба нефть болбосоруулдаг промышлен-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи...)

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Яаралтайгаар зэбсэгжэлгые болюулха гээшэ уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха шухала эрхэ нүхэсэл мүн

Нью-Йоркдо августын 29-дэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ эхилһэн, буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитет бүхы дэлхэйн олониитын анхаралые татана. Оронуудай хоорондо буу зэбсэг хуряаха талаар хэлсээ туйлагдабал, эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ ба уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха ябадалда ехэ туһа нэмэри болохо һэн гэжэ дэлхэйн арадууд һайса мэдэнэ.

Буун зэбсэг хуряаха талаар хэлсээн туйлагдабал, үшөө ямар удхашанартайб гэхэдэ, буу зэбсэг үйлэдбэрилгэдэ гаргашалагдадаг бүхы гаргашанууд ажалша ниитэдэ ашагдахаяа болихо, мүн финансово-экономическа талаараа олохон оронууд хүшэр хүндэ байдалһаа гараха байна. Жэшээлхэдэ, «Дейли мейл» гэжэ английска газетэ һаяхан нигэжэ бэшэбэ: «Англида финансова кризис болохын аюул тохёолдоод байхада, оборонодо зорюулагдадаг гаргашанууд гэб гэнтэ правительствын шиидхэхы ёһотой айхабтар шухала асуудал болошобо». Гэхэтэй хамта, эб найрамдал сахихын тула заатагүй буу зэбсэг хорооһоной хэрэггүй юм гэжэ баруун зүгэй хэблэлэй зарим нэгэн органууд баталдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, элитэ болоһон американска шэнжэлэгшэ Липпман гэдэг «буу зэбсэг хорооһоной гү, али үгы болгоһоной хэрэггүй», харин «гэнтэ добтолхын тула тэдэниие хэрэглэхэ аргагүй болгохо ёһотой» гэжэ батална. «Бидэнэр (ондоогоор хэлэхэдэ США—**С. И.**) буу зэбсэг хуряаха гэжэ оролдоногүйбди, харин мүнөө үедэ тэнсэлдээд байһан хүсэнүүдые гуримшуулхые оролдонобди» гэжэ Липпман бэшэнэ. США-гэй түрэбэлгүй ехэ сэрэгэй гаргашануудые бэе дээрээ даажа байһан жиирэй американецууд буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалда нимээр хандадаггүйнь элитэ.

Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалые Советскэ Союз айхабтар ехэ удхашанартай гэжэ тоолодог. Нью-Йоркдо боложо байгаа Подкомитедэй заседанида хабаадалсаһан советскэ делегациин һанамжын ёһоор, Подкомитедэй зорилго хадаа буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар олон оронуудай хараа, бодолые дүтэлүүлхэ ябадал мүн болоно. Энээнэй тулада тус хэрэгтэ сэхэ хабаатай оронууд али бүхы дурадхалнуудые хаража үзэхөөр бэлэн байха зэргэтэй.

Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалые шиидхэхын тула эгээн шухала, эрид шууд хэмжээнүүдые абахаар бэлэн байһан тухайгаа Советскэ Союз нэгэнтэбэшэ мэдүүлһэн юм. Майн 10-да хэблэгдэһэн советскэ дурадхалнууд энээнэй эли тодо гэршэнь боложо үгэнэ. Яахадааб гэхэдэ, эдэ дурадхалнууд дотор баруун гүрэнүүдэй оруулһан олохон зүйлнүүд хараада абтаһан байха юм. Иимэ дээрэһээ буу зэбсэг эрид ехээр хороохо ба хүн зониие олоорнь хюдаха зэбсэгүүдые хорихо хэрэгтэ майн 10-да тунхаглагдаһан советскэ дурадхалнууд бодото үндэһэ һуури боложо үгэмөөр байна.

Буу зэбсэг хороохо талаар бусад оронуудай бодото хэмжээ абахыень хүлеэнгүйгөөр өөһэдынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдые декабриин 15 хүрэтэр 640 мянган хүнөөр хороохо гэжэ шиидэһэн тухайгаа Советскэ Союзай соносхоһониинь мүн лэ мэдээжэ.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын тула Советскэ Союзай абажа байгаа хэмжээнүүдые хаа хаанагүй һайшаадаг байна. Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-нэй Комиссиин Подкомитедэй ажалаа урагшатайгаар ябуулха хэрэгтэнь тэдэ хэмжээнүүд тон ехэ үүргэ дүүргэбэ. «Обсервер» гэжэ английска газетын зааһанай ёһоор, зэбсэгтэ хүсэнүүдээ хороохо тухай СССР-эй хэһэн мэдээсэл «буу зэбсэг хороохо тухай хэлсээнүүдые хэхэ ябадалда айхабтар һайн жэшээ боложо үгэбэ».

Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедэй хүдэлмэри таатай зохид эрхэ байдалда эхилбэ гэжэ бүхы дэлхэйн хэблэл тэмдэглэнэ. «Стар» гэжэ английска газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Подкомитедэй түрүүшын заседаниинуудаар ба тэрээн дээрэ хэлэгдэһэн үгэнүүдээр бодоходо, эдэ бүгэдэ «ехээр буу зэбсэг хороохо ябадалда хүргэхэһөө гадна, уласхоорондын амгалан байдал тогтоохо талаар Женевын хэжэ эхилһэн хэрэгые саашадань үргэлжэлүүлхэ байна».

Эдэ зорилгонуудые Подкомитедэй дүүргэжэ шадаа һаа, дэлхэйн арадуудай эгээн шухала хүсэл бэелүүлэгдэхэ юм.

Парламентаринарай голос

Правительствонуудай политикада, гүрэнүүдэй хэрэг ажалаа шиидхэхэ ябадалда парламентнуудай үзүүлдэг нүлөө ба дүүргэдэг үүргэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Эгээл тиимэһээ Хельсинкидэ боложо дүүрэһэн парламентнууд хоорондын союзай 44-дэхи конференциин удхашанар ойлгосотой байна. Тэрэ хадаа уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха ба оронуудай бэе бэедээ этигэдэг ябадал тогтоохо талаар шухала удхашанартай хэдэ хэдэн тогтоолнуудые баталан абаба.

Гадаадын хэблэлэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, энэ конференци дээрэ «Женевэдэ байһандал адли» тиимэ эрхэ байдал тогтоогдонхой байба. Конференциин үрэ дүнгүүдые багадхаха гү, али тэрээн тухай мэдээшэгүй болоод, үнгэрхэ гэжэ оролдодог баруун зүгэй зарим газетэнүүд энэ эрхэ байдалда дурагүйтэһэн байха юм.

Зүгөөр конференциин гаргаһан тогтоолнуудтайшье юрэ танилсаад байхада, эб найрамдал бэхижүүлхэ талаар айхабтар шухала туһа нэмэри Хельсинкидэ хэгдэбэ.

Ондо ондоо социальна байгуулгатай гүрэнүүд эбтэйгээр зэргэлээд ажабайха арга боломжотой юм гэжэ Парламетнууд хоорондын союзай конференциин гаргаһан документнүүд дотор найдамтайгаар хэлэгдэнэ, мүн тэрэшэлэн олон ондоо гүрэнүүд хоорондоо харилсахадаа ямар ёһо гуримуудые сахихаб гэжэ конференци тэмдэглэбэ. Арсалдаатай асуудалнуудаа эбэй ёһоор шиидхэхые ба бэе бэеынгээ газар дайдын ойроо хүртэшэгүй байха ябадалые сахихыень, али алиндаа добтолхогүйень, бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүйень, яһа уһанай илгаа хэхэгүйень тус конференци правительствонуудые уряалба. Бүхы оронуудай хабаадалгатайгаар эб найрамдалые хамтаараа сахиха системэ бии болгохо, хамаг буу зэбсэгүүдтэ хиналта тогтоохо, хүн зониие олоорнь хюдаха зэбсэгүүдые хорихо ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо шухала гэжэ конференци тэмдэглэбэ.

Гүрэнүүдэй хоорондо экономическа ба культурна харилсан ажаллалга үргэдхэхэ тухай асуудалаар конференциин гаргаһан шиидхэбэринүүд тон ехэ удхашанартай байна. Тодорхойлон хэлэхэдэ, худалдаа наймаанда хэгдэдэг хизаарлалтануудые үгы болгохын тулада бүхэдэлхэйн конференци зарлаха шухала гэжэ Парламентнууд хоорондын союз тэмдэглэбэ.

Олохон газетэнүүдэй мэдэрһэнэй ёһоор, Парламентнууд хоорондын союзай конференцидэ эгээн түрүүшынхеэ хабаадалсажа байһан Советскэ Союзай делегаци конференциин амжалтатайгаар үнгэрхэ ябадалда ехээр туһалһан байна. Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха ябадалда зорюулагдаһан хэдэ хэдэн шухала дурадхалнуудые советскэ делегаци оруулба. Парламентнуудай хоорондо сэхэ холбоо барисаа байгуулха тухай СССР-эй Верховно Соведэй деклараци соо оруулагдаһан дурадхалые Парламентнууд хоорондын союзай гэшүүд нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Парламентнууд хоорондын союзай конференци дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөн дээрэ тогтоогдоһон таатай зохид эрхэ байдалда үнгэрбэ гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, эбтэйгээр зэргэлэн ажабайха ябадалые хангаха хэрэгтэ үшөөл ехэ бэрхэшээлнүүд байна гэжэ финскэ «Маакапса» газетэ тэмдэглэнэ. Конференциин ябажа байха үедэшье тэдэ бэрхэшээлнүүд харагдаад абаһан байна. Олонхи делегадуудай эрилтэ хэбэшье, Хитадай Арадай Республикые Парламентнууд хоорондын союзай гэшүүн болгожо абаха тухай асуудал шиидхэгдэбэгүй. 600 миллион арадай парламент Парламентнууд хоорондын союзда түлөөлэгдөөгүй байхадаа тааралжагүй байна гэжэ олохон делегадууд, тэрэ тоодо английска делегациин хүтэлбэрилэгшэ Скот, бельгийскэ делегациин хүтэлбэрилэгшэ сенатор Ролен гэгшэд мэдүүлһэн байна. Хитадай Арадай Республикын парламентын түлөөлэгшэдые мэдэрхыемнай союзай устав уялгална гэжэ Ролен зааба. КНР-эй правительствые зарим нэгэн оронууд мүнөө хүрэтэр мэдэрээгүй байна, зүгөөр энэ баримтань Парламентнууд хоорондын союзда Хитадые абаха ябадалда һаалта болохо ёһогүй гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Бүхы оронуудай эбтэйгээр зэргэлэн ажабайха ба бэе бэедээ этигэлсэхэ ябадалай айхабтар шухала байһан тухай Хельсинкидэ үнгэргэгдэһэн Парламентнууд хоорондын союзай конференци ба тэрэнэй гаргаһан шиидхэбэринүүд бүхы дэлхэйдэ дахяад һануулба. Гэхэтэй хамта, эб найрамдалые бэхижүүлхын ба сахин хамгаалхын түлөө тон ехэ харюусалгатай байһан парламентнуудай ажал-ябуулгаһаа эдэ асуудалнуудые шиидхэлгэ тон ехээр дулдыдаха байна.

С. Иванов.

Гэр байра барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй советскэ делегациие США ошохыень уриба

ВАШИНГТОН, сентябриин 2. (ТАСС). Американска гэр байрануудые харахын тула, Холбоото Штадуудай мүнөө үеын барилгын техникые шэнжэлхын тула энэ жэлэй октябрь һарада гэр байра барилгын советскэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэдые Холбоото Штадуудта эльгээхыень Советскэ Правительствые гуйһан уряалтайгаар гэр байра баригшадай американска национальна ассоциаци Вашингтондо байгаа СССР-эй посольстводо хандаба. Энэ ассоциациин Вашингтондо бариһан национальна гэр байрын шэнэ центр октябриин 3-да нээгдэхэ юм. Энэ ушартай дашарамдуулан, зургаан советскэ түлөөлэгшэдэй Холбоото Штадуудта ерэхыень ассоциаци уриһан байна. Холбоото Штадуудай хэдэ хэдэн городуудаар ябажа харахыень советскэ делегацида дурадхагдаха байна.

Дүрбэн неделиин турша дотор ябаха зуураа, советскэ делегаци барилгын газарнуудые харахаһаа гадна, барилгын материалнуудые ба элдэб түхеэрэлгэнүүдые үйлэдбэрилэн гаргадаг зарим нэгэн предприятинуудтай танилсаха ёһотой гэжэ ассоциаци дурадхана.

Ассоциациин түрүүлэгшэ Эрл Смит гэгшын СССР-эй посолдо эльгээһэн бэшэг дотороо оруулһан энэ дурадхалыень США-гэй гүрэнэй департамент һайшааһан байна.

«Үзэл бодолоо сүлөөтэйгөөр хэлсэжэ, элдэб информацинуудые абалсажа байха гээшэ арадуудай хоорондо хани барисаа ба бэе бэеэ ойлголсохо ябадалые тогтоохо хэрэгтэ эгээн зүбтэй арга мүн гэжэ манай олониитын түлөөлэгшэд үнинэй тоолодог. Эгээл иимэһээ зургаан хүнһөө бүридэһэн советскэ гэр байра барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй Холбоото Штадуудай элдэб городуудаар официальнабэшээр ябаха арга боломжотой байгаа һаань, бидэнэр тон ехээр баясаха байгаабди. Энэ ябалгын үедэ элдэб түхэлэй американска шэнэ гэр байрануудтай ба манай орон дотор хэрэглэгдэжэ байгаа проект зохёолгын болон барилгын арга дүршэлнүүдтэй тэдэниие танилсуулха байгаабди. Танай оронһоо ерэһэн хүнүүдтэ американска барилгашад өөрынгөө ажалай арга дүршэл ба техникэ тухай хөөрэжэ үгэхэ, тэдэнтэй хамта зүбшэн хэлсэхэ арга боломжотой байбал баясаха һэн. Тэрээнһээ гадна, американска гэр байра барилгада хэрэглэгдэдэг материалнуудые үйлэдбэрилдэг промышленностиин, ой модоной, цементнэ ба бусад һалбаринуудтай, мүн хабсаргагдамал гэр гаргадаг заводуудтай делегациие танилсуулбал баясаха һэмди» гэжэ советскэ посолдо Эрл Смит гэгшын эльгээһэн бэшэг дотор хэлэгдэнэ.

Советскэ хүдөө ажахын делегаци Канадада ошоод байна

ЛОНДОН (Онтарио провинци), сентябриин 2. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Советскэ хүдөө ажахын делегаци үсэгэлдэр Виннипег городой «Бэд Оф Грейн Комишионерс Фор Канада» гэжэ организациие хараба. Хари гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг шэниисын шанарые шалгаха арга методүүдтэй энэ организациин лабораторидо тэдэнэр танилсаба. Ороohо таряанай талаар Канадын главна инспектор Маккензи болон химическэ таһагай хүтэлбэрилэгшэ д-р Андерсен гэгшэд тайлбарилга хэжэ үгэбэ.

Үдын хойно делегаци Лондон город (Онтарио провинци) ниидэжэ ошоһон байна. Лондоной аэропорт дээрэ Советскэ Союзай бүлэг ханинар делегациие угтаба. Тэдэнэр баглаа сэсэгүүдые ба амаршалгын бэшэгые делегацида барюулба. Ород канадецуудай федерациин зүгһөө зохёогдоһон амаршалгын бэшэг соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Советскэ хүдөө ажахын делегацида амаршалга хүргэнэбди. Амжалта ехэтэйгээр аяншалга хэхыетнай ба Советскэ Союзда болон бүхы дэлхэйдэ аша туһа хэхыетнай хүсэнэбди».

США-гэй автомобильна промышленностьда болоһон забастовко

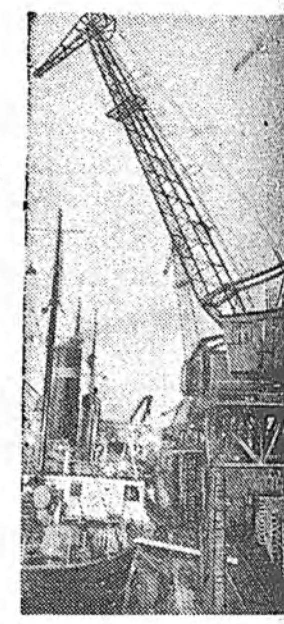
НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 2 (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Крайслер» компаниин ба автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл профсоюзуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээ туйлагдаһанайнь һүүлээр энэ компаниин 61 заводуудай 139 мянган хүдэлмэришэдэй забастовко болюулагдаба.

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 2. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 2-ой һүни Мичиган ба Висконсин штадуудай «Америкэн моторс» компаниин автомобильна заводуудай 24 мянган хүдэлмэришэд забастовко хэжэ эхилбэ. Компаниин ба автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл профсоюзуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо хэгдэһэн хэлсээнүүдэй ямаршье үрэгүйгөөр дүүрэһэнэй һүүлээр энэ забастовко эхилһэн байна.

Саут-Бендэдэ байһан (Индиана штат) «Студебеккер» компаниин заводуудай 9 мянган хүдэлмэришэд забастовко хэжэ эхилбэ. Мүнөөнэй коллективнэ договорой болзорыень утадхаха гэһэн дурадхалые хүдэлмэришэдэй буруушааһан дээрэһээ энэ забастовко болобо.

Советскэ Союзда гэжэ баригдаһан рефрижератор уһанда табигдаба

СТОКГОЛЬМ, сентябриин 2. (ТАСС). Советскэ Союзда гэжэ баригдаһан хоёр мянган тонно уһа түридэг хүсэтэй рефрижератор Оскар-Схамре судоверфьдэ үсэгэлдэр уһанда табигдаба. Энэ хадаа Советскэ Союзай захилаар баригдаха табан рефрижераторнуудай хоёрдохинь болоно.



Литовско ССР. Клайпедска... роходуудай асарһан ашаан ... гаар буулгагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 1 крак... ашаа буулгажа байна.

ТАСС-эй фо...

Ленинэй нэрэмжэтэ колх...

ХАРГЫ ЗАҺАБАРИЛАГША... ТУҺАЛАМЖА

Аймагай харгы зах... гын хүдэлмэрилэгшэд ко... ехэхэн шефскэ туһ... үзүүлнэ. Тиин жэлэй ... һээ хойшо 300 тонно ... баттаамжатай траншей... жа үгэһэн байна.

Мүнөө 20—65 метр ... тай теплицэ барижа ба...

Иигэжэ колхоз ерэх... эртын овоць ургуулха ... ломжотой болохонь.

КУКУРУЗЫН ҮНД... УРГАСА

Энэ жэлдэ колхоз 140 ... талмайда кукуруза ... байгаа. Тэрэнэйнгээ ... харууһалга һайнаар ... жэ шадаһанай ашар ... гаса хуряажа байна. М... гектарай ургаса хура... силос дарагданхай.

3-дахи таряанажалай ... дын (бригадирынь нүхэ... жеев) ба огородно бр... участогууд дээрэ кук... үндэрынь 3 метрһээ дэ... лоо. Мүнөө энэ участ... кукурузын буурсагууд ... жэ байна.

ЭДЭБХИТЭЙ БИБЛИОТЕКАРЬ

Зүүн мүрэнэй хүдөө... лиотекэдэ (даагшань ... Дриченов) мянга шах... номууд тоологдоно. Тэ... тическэ, урaнһайханай, ... ажахын ба бусад лите... нууд бии юм. Библиот... уншагшадынь Ленинэй ... жэтэ колхозой гэшүү...

Нүхэр Дриченов ... малай холын гүүртэнүү... ряанажалай бригада... саг үргэлжэ номуудаар ... жа байхын тула нүүдэл ... течкэнүүдые эмхидхэ...

И. Манзарх...

Түнхэн.

Советскэ ба югославска арадуудай хани барисаанай бата бэхи эшэ үндэһэн

(Түгэсхэл)

ность, радиотехническэ болон бусад һалбаринууд шэнээр байгуулагдаа.

Гэбэшье, Югославиин промышленна үйлэдбэрилгэнь хэдэ хэдэн шалтагаанууд дээрэһээ нэгэдэхи табанжэлэйнтээ түсэбые дүүргээгүй байшоо. Тиибэ яабашье тэрэнь бүхы арадай оролдолгын ашаар хүндэ индустриин тон шухала зүйлнүүдээр (зэд хайлуулгаһаа бэшээр) нилээд ехэ амжалта туйлаһан байна. Энээниие 1939 онһоо 1954 он хүрэтэрхи үеын удаадахи жэшээтэ мэдээнүүд гэршэлнэ.

Мянган тоонноор	1939 он	1954 он
нүүрһэн	7,032	13,645
нефть	1,1	216,3
шэрэм	101	356
булад	235	616
зэд	41,6	30,3
туулган	10,6	66,7
электроэнерги (миллион киловатт-часаар)	1,170	3440

Ороной арадай ажахыда промышленностиин удельнэ хэмжээнэй ургаһан ушар нэгэ хүндэ хүртэхэ талаар промышленна үйлэдбэрилгые түргэнөөр дээшэлүүлээ. 1939 онтой сасуулхада, 1954 ондо промышленна үйлэдбэрилгэ нэгэ хүндэ хүртэхэ талаар иимээр дээшэлээ: электроэнергеэр — 73 киловатт-часһаа 199 киловатт-час хүрэтэр, нүүрһээр — 437-һоо 790 килограмм хүрэтэр, буладаар—15-һаа 36 килограмм хүрэтэр, саарһаар—2,6-һаа 3,4 килограмм хүрэтэр, хлопково бүдөөр—7 квадратна метрһээ 10 квадратна метр хүрэтэр, ботинкаар—0,6 парһаа 0,8 пар хүрэтэр.

Югославска деревнишье мэдээжэ амжалтануудые туйлаа. Дайнай урда тээхи Югослави гээгдэнги, аграрна орон байһан юм. Тэндэ помещигууд ба капиталистнууд үлэмжэ ехэ газар эзэмдэжэ байдаг һэн. Таряашадай ехэнхи хубинь газар арендээр абаха баатай болодог байгаа. Модон анзаһан, һайн лэ болоо һаа, түмэр плугууд үйлэдбэриин гол зэмсэгүүд болон ашаглагдадаг бэлэй.

Фашистска булимтарагшадые илаһанай һүүлээр удангүй орон дотор бэелүүлэгдэһэн аграрна реформо томо помещигүүдэй ажахынуудые бүримүһэн усадхаад, газарыень ёһотой эзэдэйнь гарта—ажалша таряашадта үгөө. Аграрна реформо хэһэнэй ашаар 1.566 мянган гектар хахалагдадаг газартай, мүн 489 мянган хахалагдадаггүй газартай гүрэнэй газарай фонд байгуулагдажа, тэрэ фондһоо 439 мянган гектар газарыень газаргүй ба бага газартай 246 мянган таряашадай бүлэнэр абаһан байна. 359 мянгаһаа үлүүтэй гектар газарынь бага газартай хадын районуудһаа Воеводино руу нүүжэ ерэһэн таряашадай 60 мянган бүлэнэртэ үгтөө. Газарай фондын бусад хубинь гүрэнэй хүдөөдэхи ажахынуудта, зариманиинь хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта үгтэһэн байха юм.

Югославиин хүдөө ажахы мүнөө үедэ 9.500 трактортай, 15—18 мянган молотилкатай, 28 мянган косилка болон жнейкэтэй. Энэ хадаа газар элдүүрилгын техническэ талаараа гээгдэнги байһые гэршэлнэ.

Югославска деревнидэ үмсын таряашадай ажахынуудһаа гадна, мүн хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативууд бии. Тэдэнэр гүрэнэй хүдөөдэхи ажахынуудтай хамта хүдөө ажахыдахи түрүүшын социалистическэ эшэ үндэһэн мүн.

Югославиин хүдөө ажахын үйлэдбэри оронойнгоо эдеэ хоол болон түүхэй эд хэрэглэхэ ябадалһаа нилээд гээгдэнэ. Энэнь юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, югославска деревни гээшэ жэжэ, бутархай хүдөө ажахытай, техническэ муу һууритай юм, фашистска эзэмдэлгын үедэ, мүн хүдөө ажахын үйлэдбэриие хорооһон хэдэ хэдэн ургасагүй жэлнүүдэй үедэ ехэ хохидолдо ороһон байна. 1954—1955 онуудта оромнай хүн зонойнгоо хэрэглэлтые хангахын тула 1.300 мянга гаран тонно шэниисэ гадаадаһаа асарха баатай юм гэжэ югославска хэблэл заана.

Малажал хүгжөөлгэ зарим тэды һайнаар ябуулагдана. Югославска статистическэ мэдээнүүдэй ёһоор, орон дотор эбэртэ бодо малай тоо толгой дайнай урда тээхи үетэй сасуулхада 1953 ондо 18 процент, гахайн—29 процент, хонидой—12 процентээр олошорһон байна. Гансал моридой тоо дайнай урда тээхи хэмжээндээ хүрөөдүй. Югославска деревнидэ хамтадаа 1953 ондо 5 миллион гаран толгой эбэртэ бодо мал, 12 миллион гаран жэжэ мал, 4,5 миллион гахай, 1,100 мянга гаран толгой адуу морид бии байба.

Хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтэ хангаха тушаа шухала хэмжээнүүдые гүрэн абана. Газартаряаланда оруулагдаха мүнгэ һомололго ехэ болоно. 1954 ондо тэрэ 12.300 миллион динар байһанаа 20 миллиард хүрэтэр ехэ болоо. Машинанууд, үтэгжүүлгэ болон горючи химда сэнгээр абахынь тулада таряашадта, үйлэдбэриин хүдөө ажахын кооперативуудта мүнгэн зээлеэр үгтэнэ. Мүнөө жэлдэ зээлеэр үгтэхөөр 12 миллиард динар һомологдоо.

Гэбэшье, Югославиин хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтэ хангаха хэмжээнүүд энэ мэтээр хизаарлагданагүй. Зээлеэр мүнгэ үгэхэ системэ ба бюджетнэ мүнгэ саг үргэлжэ һомолхо ябадалһаа гадна, мүн бүри түргэнөөр ашаглагдаха түсгаар мүнгэ зөөри һомологдоно. Хүдөө ажахын үйлэдбэри хүгжөөхэ гэһэн фонднуудые мүн ниитэ республиканска органуудшье, нютагай арадай комитедүүдшье байгуулна гэжэ гүрэнэй түсэбөөр хараалагдана. Эдэ бүхы фонднуудай ниитэ хэмжээнь 1955 ондо 3.700 миллион шахуу динар болохо юм. Эдэ фонднуудһаа һомологдоһон мүнгэн ороohото культурануудай үндэр ургасата үрэһэ үйлэдбэрилгые үргэдхэлгэдэ, үрэһэ сэбэрлэхэ болон угааха станцинуудые барилгада, искусственна үтэгжүүлгэ үргэнөөр хэрэглэлтэдэ гаргашалагдаха байна. Мүн энэ мүнгэнэй ашаар 140 шахуу мянган гектар газарые мелиорацилха, 40 шахуу мянган гектар газар уһалха хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ болоно.

Югославида культурна байгуулалта улам бүри эршэтэйгээр ябуулагдана. Арад зоной дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхаха тушаа ехэ хүдэлмэри эрхилэгдэнэ. Эхин, дунда, дээдэ һургуулинуудай тоо олошорно. 1938—39 оной һуралсалай жэлдэ орон дотор 8.956 эхин, долоон жэлэй һургуулинууд бии байгаа һаа, 1952—53 оной һуралсалай жэлдэ тэдэнь 14 шахуу мянга болоо. Дайнай урда тээ 205 гимназинууд байгаа һаа, мүнөө 606 болоо.

Дээдэ һургуулинуудай олошоролгонь арадай гэгээрэлэй али тухай ехээр хүгжэһые эли тодоор гэршэлэн харуулна. Дайнай урда тээ Югославида 23 факультет бии байжа, тэндэ 17.247 студентнэр һурадаг байһанаа, 1952—53 ондо 55 факультет бии болоод, тэндэ 47.876 студентнэр һурана.

Югославида библиотекэ, музей болон театрнуудай тоо саг үргэлжэ олошорно. Жэшээнь, орон доторхи профессиональна театрнуудай тоо гурба дахин шахуу олошороо.

Югослави Советскэ Союз хоёрой хоорондохи, мүн Югослави болон арадай демократиин оронуудай хоорондохи харилсаае һайжаруулга ба хани барисаа тогтоолго болбол культурна харилсаа холбооe бэхижүүлгэдэ тон һаяар һайн нүлөө үзүүлхэ байна.

Советскэ Союзай зүгһөө Югославиин бэеэ даанхай байдалда аюул огто үгы юм, байхашье арганьгүй. Социалистическэ гүрэн һэн туладаа Советскэ Союз Югославида общественнэ шэнэ байгуулалты... дай засагай бэхижэхыень ...

Советскэ Союз, арадай ... тиин оронууд югославс... үнэн сэхэ, үнэн сэдьхэлэ... болоно. Энээниие ойлго... харилсаае һайжаруулха, ... хани барисаа байгуулха ... һалха юм. СССР Югосла... хоорондохи харилсаан дэ... баагдашагүй байха при... мэдэрхэ, бэеэ даанхай б... риториальна ойроо хүртэ... тэгшэ эрхэтэй байдал хүн... дуудай амгалан ёһоор зэ... шохо ябадал мэдэрхэ ба... бэе бэеэ хүндэлэлсэхэ бо... дынгоо хэрэгтэ оролсохо... үндэһэ һуури дээрэ бай... байгуулагдахашье байна.

Советско-югославска ха... һайжарха хэрэгтэ мүнөө ... байһан үрэ дүнгүүд бол... рэнэй гансахан зүб зам ... һые, Советскэ Союз Ю... Арадай Федеративна Р... хоёрой хоорондохи харил... шадань хүгжөөхэ, бэхиж... рэттэ хоёр правительствы... сотойгоор хандадаг байд... хойлхо бүхы үндэһэ бар... нэ,—гэжэ нүхэр Н. А... СССР-эй Верховно Сове... дахи сесси дээрэ мэдүүлэ...

Советскэ арад СССР б... виин хоорондохи хани ... харилсаануудые хоёр ... аша туһада, бүхы дэлхэй ... найрамдал ханган бэ... тулада хүгжөөхэ гэһэн ... хатуу зориг хүсэлтэй ба...

Я. МАКАР...

Редактор Д. Л. ЛО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора—32-74, отв секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства —47-59, пропаганды и переводов — 35..., культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00556. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...